

זמן שמחתנו

ג

קבצי חודש השביעי בליובאוויטש - תשרי תשפ"א
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

יוצא לאור על ידי

ועד חיילי בית דוד - 770

להערות ותיקונים, ולהצטרפות לרשימת הדיוור בדוא"ל

vaad770@gmail.com

בסיוע ארגון אש"ל - הכנסת אורחים

ואיגוד תלמידי הישיבות המרכזי - 770

פתח דבר

אל אחינו התמימים ואנ"ש יחיו
שלום וברכה!

ברגשי גיל והודיה הננו להגיש לקהל תלמידי התמימים ואנ"ש, ובפרט לאורחי המלך "אשר הרגש החסידי שלהם האיר בהם בגילוי" וזכו לבוא ולהסתופף בד' אמותיו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, בבית חיינו - 770 - בית משיח, במשך חודש השביעי, את הקובץ השלישי בסדרת הקבצים של תשרי בליובאוויטש תשפ"א.

קובץ זה יוצא לאור לקראת חג הסוכות, וכן בקשר עם י"ג תשרי, יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר המהר"ש 'מלכתחילה אריבער'.

"פותחין בדבר מלכות" - בפתח הקובץ נדפסו עלי הגהה של שיחת קודש שבת פרשת פנחס, י"ט תמוז תשל"ב. שיחה זו נדפסה בהוספות לליקוטי שיחות חלק ח', וההגהות עליה מתפרסמות כאן לראשונה. לצד צילומי כתב יד הקודש נערך פיענוח הגהות כ"ק אד"ש מה"מ. ההגהות מתפרסמות לראשונה מארכיונו של הרה"ח ר' זלמן שי' חאנין

לאחר מכן נדפס המשכו של היומן המיוחד והמפורט מחודש תשרי תשל"ד, מהימים שלאחר יום כיפור וחג הסוכות. היומן נכתב על ידי הרב עזרא מפעיי, ומלא בפרטים מיוחדים וראשונים.

במרכזו של קובץ זה יריעה מקיפה, ראשונית ומרתקת אודות העיתון "דער אלגעמיינער זשורנאל". העיתון שזכה לייחס מיוחד במינו מכ"ק אד"ש מה"מ, ושימש במשך שנים כשופרו של כ"ק אד"ש מה"מ המשמיע את קולו ללא חת בכל עניני חב"ד. סיקרה זו מלווה בקטעי עיתונות נדירים מארכיון מערכת העיתון.

תיאור חי ומרתק על שמחת תורה תשנ"ג בליובאוויטש שבליובאוויטש שנדפס בעיתון בשעתו הובא בחותמו של הקובץ, בתרגום משפת היידיש בו נכתב. התיאור מביא את אוירת הימים ההם, ההתרגשות סביב צאתו של הרבי אל הקהל ועידוד שירת "יחי אדוננו".

בטוחים אנו שקובץ זה יוסיף בהתקשרותם של תלמידי התמימים ואנ"ש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א המתבטאת בתוספת חיות בשליחות היחידה "קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש". ובוודאי שעל ידי מילוי שליחותו העיקרית, נזכה תיכף ומיד להתממשות נבואתו העיקרית "הנה זה משיח בא", שתתקיים בוודאות גמורה.

ובוודאי שע"י ההתאספות במקומו של מלך וההתעקשות "לילך בעקבות אביו במסילות שדרך בהן רגלי האב, ובכל מקומות שהיה רגיל להמצא שמה", ומתוך רגש הזעקה הנשמעת "כלתה לישועתך נפשי . . . כלו עיני לאמרתך", נזכה כבר להתראות עם כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א פנים אל פנים בהתגלותו לעין כל, כאשר יכירו וידעו כל באי עולם כי יש מנהיג אחד לבירה זו, וכל דבריו נצחיים המה, ואף אחד מדבריו הק' לא חזר ריקם ח"ו - "תשועתך כאמרתך", ואזי במהרה תישמע ההכרזה מכל קצווי תבל באופן של "ימלא פי תהילתך":

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד 'חיילי בית דוד'

770 בית משיח

ימות המשיח, ערב חג הסוכות תשפ"א
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אד"ש מה"מ

תוכן עניינים

.....

6 | הגהות לשיחת קודש

עלי הגהה משיחת י"ט תמוז תשל"ב

13 | תשרי תשל"ד

יומן מיוחד ומפורט - חלק ג'

18 | דער אלגעמיינער זשורנאל

סקירה ראשונית ומרתקת אודות העיתון

57 | אלו דמעות שמחה

שמחת תורה תשנ"ג - בראי העיתונות

תודתנו הרבה נתונה להרבנים:

הרה"ח סימון שיחי' ג'יקובסון על שפתח בפנינו את ארכיונו רב הכמות והאיכות, ואיפשר בכך את כתיבתה של הסקירה המקיפה על פרויקט חייו של אביו הרב גרשון בער ע"ה ג'יקובסון.

הרה"ת ר' שניאור זלמן י"י שיחי' חאנין חבר וראש 'ועד להפצת שיחות' וממונה מכ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א להדפסת ספרי קה"ת - על עלי ההגהה שהמציא לידינו.

הגהות לשיחת קודש

לפניכם עלי הגהה של שיחת קודש שבת פרשת פנחס, י"ט תמוז תשל"ב - שיחה זו נדפסה בהוספות לליקוטי שיחות חלק ח' • לצד צילומי כתב יד הקודש נערך פיענוח הגהות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א • הגהות אלו מתפרסמות כאן לראשונה מארכיונו של הרה"ח ר' זלמן שי' חאנין

בס"ד. משיחות ש"פ פנחס - י"ט תמוז¹ תשל"ב.

בהמכתב (ככלי-פירטי) דט"ו תמוז ש.ז. בהערות, מובא פס"ד הרמב"ם (סוף הלכות חנוכה) אשר "כל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם, שנאמר דרכי דרכי נועם וכל נתיבותי שלום", ובהמשך לזה מובא בהמכתב שם, שאולי המקור לזה הוא² מאמר המדרש (במדב"ר פי"א, ז) "שלא נמשלה התורה אלא בשלום שנאמר וכל נתיבותי שלום", ואשר "אולי זהו מקור הרמב"ם:

לכאורה צ"ל הרי גם איתא בש"ס עדיפא לומר שהמקור בש"ס גיטין³ (נט), (ב) "אמרו כל התורה כולה נמי מפני דרכי שלום היא דכתיב דרכי דרכי נועם וכל נתיבותי שלום", וא"כ, למה לא נאמר שמקור הרמב"ם הוא משם? הרי מקור לרמב"ם בגמרא³

זיתירה מוזו: מכיון שבמדרש הובא רק סיום הכתוב - וכל נתיבותי שלום; משא"כ הרמב"ם מביא גם תחלת הפסוק - דרכי דרכי נועם - כבגמרא, א"כ הרי טפי י"ל שמקור דברי הרמב"ם הוא מהגמרא?

והביאור בזה אבל מהמשך הגמרא שם מוכח בפשטא, אשר הכוונה ב"כל התורה כולה נמי מפני דרכי שלום" היא - על ההוראות שב להוראות ודיני התורה [וכגון כמו כהן קורא ראשון כו', וכו'] שבמשנה שם נט, סע"א ואילך], ולא בנוגע לכללות ענין התורה עצמה, וממילא מובן שאין משם הוכחה למ"ש ה ואין בזה הכרח לחידוש שברמב"ם שכל ענין נתינת התורה ניתנה הוא "לעשות שלום בעולם", ולכן מובואר בהמכתב שם, שמקור הרמב"ם הוא מדרש הנ"ל

בס"ד, משיחתי ש"פ פינחס - יט תמוז, השל"ב.

1) בהמכתב (כללי=פרטי) דט"ו-הטזו ש.ז. בהערות, כונא פסוקי ההרכב"ם (סוף ה'אניני)

אשר "כל התורה ניחנה לעשות שלום בעולם, שואמר דרכי" דרכי נועם וכל נתיבותי שלום", דכהמשך לזה כונא בהמכתב שש, מאמר המדרש (במדב"ר פי"א, ז) שלא נמשלה התורה אלא בשלום שנאמר וכל נתיבותי שלום, אצא

דאשר "אולי זהו מקור הרמב"ם"
 ~~לכאורה צ"ל הרב גם ב"מ" לביטול (נס"ב) אמרו "כל התורה כולה נ"י מפני דרכי שלום היא אצא דכתיב דרכי" דרכי נועם וכל נתיבותי שלום", דא"כ, לפה לא באמר במקור הרמב"ם הוא-שם?~~

ויתירה מזו: ככיון שבמדרש אצא הובא רק סיום אצאצא הכתוב - וכל נתיבותי שלום, מטא"כ הרמב"ם כביא גם החלה הפסוק - דרכי" דרכי נועם - בבגמרא, א"כ הרי ספי י"ל שמקור הרמב"ם הוא מהגמרא?

והביאור- זהו: כהמשך הגמרא שם מוכח בששנים, אשר הכוונה ב"כל התורה כולה, מפני דרכי שלום" היא - על פני אדם שחורה [בכונה כהו קורא ראשון כו'...] שנה עם נט, טע"א ואילך, דלא פנדע לכלות שנת התורה ע"י דמילא כונא איתן עשת היכחה ל"ה הרמב"ם אשכל התורה נחמיה לעשות שלום בעולם" עלכן- כבואר בהמכתב שש, שמקור הרמב"ם הוא אצאצא מדרש הנ"ל "שלא נמשלה התורה אלא בשלום".

אלא שפ"מ כונא בהמכתב "ואולי זהו מקור הרמב"ם" - מצד הטעמים דלקמן. ~~כי הוה ע"ה כ"ה ע"ה~~

קודם שחורה היא למעלה מהעולם ועד - שהיא למעלה גם מהמצות שחורה (וכנסק הרמב"ם הל' פ"ג ה"ג ו"ג). ומזה מובן, שדברי הרמב"ם הנ"ל "שכל התורה ניחנה לעשות שלום בעולם", הם חידוש גדול ביותר. ולכן אין להוכיח חידוש זה מהמדרש - כי במדרש אינו מדבר בנוגע להתורה עצמה, ~~כי כונא בהמכתב "השכל" שנה~~ כי לשון המדרש הוא "בשלום" (סח"ס, ריש פרשן הכוונה, לפנין שלום אבין דקב"ה לכנס" א-שנים בפמליא של מעלה, וכו"ב - ~~זהו ענין~~ "שלום בעולם" המבואר ברמב"ם.

[Handwritten notes and corrections in Hebrew, including a large scribble on the right side and a circled signature at the bottom.]

"שלא נמשלה התורה אלא לשלום - אע"פ שישנו לימוד התורה באופן דדרוש וקבל שכר (סנה' עא, א), ועד"ז - יגדיל תורה ויאדיר (חולין סו, ב).

אלא שמ"מ כתוב בהמכתב כי חידוש גדול הוא, שהרי "ואולי זהו מקור הרמב"ם" - מצד הטעמים דלקמן.

ב. ידוע שהתורה היא למעלה מהעולם, ועד - שהיא למעלה גם מהמצוות שבתורה (וכפסק הרמב"ם הל' ת"ת פ"ג ה"ג וד'). ומזה מובן, שדברי הרמב"ם הנ"ל "שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם", הם חידוש גדול ביותר. ולכן אין להוכיח חידוש זה מהמדרש - כי במדרש אינו מדבר בנוגע לתורה עצמה, כ"א בנוגע בחי' ה"משל" שבה - כי

אבל עפ"ז גם מהמדרש אין הכרח לחידוש זה - כי לשון המדרש הוא הוא שהתורה נמשלה ב"שלום", שלום סתם, ויש לפרשו הכוונה לענין השלום שבין הקב"ה לכנס"י ישראל לאביהם שבשמים, וע"ד מרז"ל דכל העוסק בתורה לשמה משים שלום בפמליא של מעלה כו' (סנה' צט, ב) וכיד"ב - ולא ואינו ענין הל' שלום בעולם" המבואר ברמב"ם (ובגיטין שם).

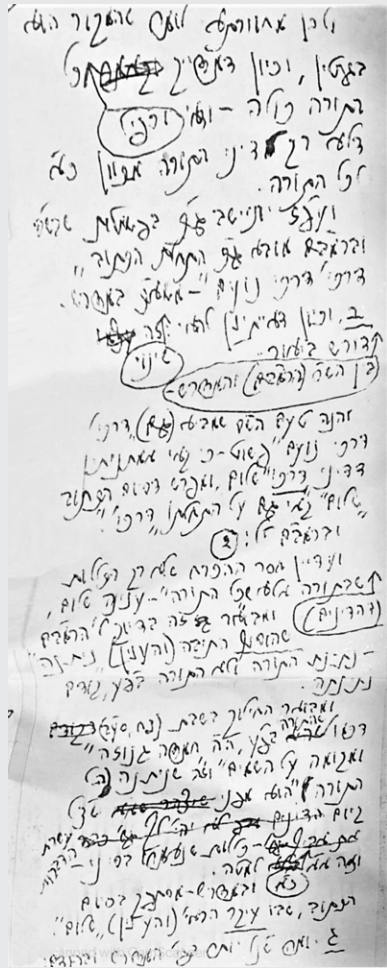
ולכן מחוורתא לומר שהמקור הוא בגיטין, וכיון דמדייק וקאמר וכפיל כל התורה כולה ודאי דלא רק לדיני התורה מכוון כ"א לכל התורה.

ועפ"ז יתיישב ג"כ בפשטות שבש"ס וברמב"ם מובא ג"כ

התחלת הכתוב, "דרכי דרכי נועם" - משא"כ במדרש.

ב. וכיון דאייתנן להאי : שינוי זה ~~עצמו~~ (בין הש"ס (הרמב"ם) והמדרש) - דורש ביאור.

והנה טעם הש"ס שמביא (גם) "דרכי דרכי נועם" פשוט - כי קאי אמתניתין דיני "דרכי" שלום, ומפרש דסיום הכתוב "שלום" קאי גם על התחלתו דרכי".

- ב -

ועוד ענין בזה: גם את"ל שכוונת המדרש היא לענין "שלוש בעולם" - אין מזה עדיין הוכחה "שכל התורה ניתנה" בסביל זה. כי לשון המדרש היא "שלא נמשלה התורה אלא בשלוש", ובסילא י"ל, שהלשון "אלא בשלוש" קאי רק על בחי' ה"משל" דתורה, ולא על ההורה עצמה.
וע"פ ביאור זה (שהמדרש מדבר רק בבחי' המשל רהורה, משא"כ הרמב"ם מדבר בנוגע להתורה עצמה - "שכל התורה כו"), יומתק גם כה שטמדרש מביא רק סיום הכתוב והרמב"ם מביא גם החלה הכתוב, מלקפז.
ג. מזה שבטרא וברמב"ם מובא גם החלה הכתוב "דרכי דרכי נועם" - אף ש"נועם" ו"שלוש" הם ב' ענינים שונים - מוכרח לומר, שנוגע להם להדגיש, אשר לא רק ה"נתיבות" דתורה הם "שלוש", כ"א - גם דרכי התורה הם שלוש. ולכן כביאים גם את החלה הפסוק "דרכי נועם" - לפי שתיבת "שלוש" שבסיום פסוק זה קאי א' גם על "דרכי".
והביאור בזה:

בנוגע לגמרא - לפי שמדובר שם בנוגע ל"דרכי שלוש" שבמסנה.

אצטצצאאא

ובנוגע להרמב"ם י"ל:

ההפך בין "דרכים" ל"נתיבות" הוא שנתביב הוא דק שביל קטן וקצר, משא"כ דרך היא דרך רחבה. ולכן באס הי' הרמב"ם מביא רק "וכל נתיבות שלוש" - הי' מקום לומר שרק ה"נתיבות" דתורה הם בכדי "לעשות שלוש בעולם", אבל בתורה עצמה לא למעלה מזה אצטצ (וכנ"ל שהתורה היא לפעולת מה"עולם"). ולכן מביא גם החלה אצטצאא "דרכי נועם", שגם ענינים כ' דרכי התורה הם שלוש (וכדמוכח בגמרא שם ש"שלוש" קאי גם על "דרכי", כנ"ל) - שמזה מוכח "שכל התורה ניתנה לעשות שלוש בעולם".
ועפ"ז י"ל, דמה שבמדרש לא הובא החלה הפסוק, הוא - לפי שהמדרש אינו מדבר בנוגע להתורה עצמה, כ"א בנוגע בחי' ה"משל" שבה, כנ"ל. ולכן מובא שם רק סיום הכתוב "וכל נתיבות שלוש" - כי רק ה"נתיבות" דתורה [בחי' ה"משל" שבה] עינים "שלוש", אבל דרכי התורה - הם למעלה מזה.

כ' דרכי נועם
ל' דרכי נועם
א' דרכי נועם
ב' דרכי נועם
ג' דרכי נועם

2

ל' דרכי נועם
א' דרכי נועם
ב' דרכי נועם
ג' דרכי נועם
ד' דרכי נועם

וברמב"ם י"ל:

ההפך בין "דרכים" ל"נתיבות" הוא, שהדרך - רחבה היא ומתחלקת ומתפצלת לכמה נתיבים, שנתביב הוא דק שביל קטן וקצר, משא"כ דרך היא דרך רחבה ועד"ז בתורה כללות ופרטות. ולכן באם הי' הרמב"ם מביא רק "וכל

נתיבותי' שלום" הי' מקום לומר שרק ה"נתיבות" דתורה הם בכדי לעשות שלום בעולם, אבל הכללות שבתורה ועאכו"כ "כל התורה" **עצמה** הים למעלה מזה, אינם בגדר זה (וכנ"ל שהתורה היא למעלה מה"עולם"). ולכן מביא גם תחלת הכתוב "דרכי" גו', שגם ענינם של דרכי התורה הם - ענינם שלום (וכדמוכח בגמרא שם ש"שלום" קאי גם על "דרכי", כנ"ל).

[ועפ"ז י"ל, דמה שבמדרש לא הובא תחלת הפסוק] הרי אינו מדבר בנועם ולמה יבאנו?!

ועדיין חסר ההכרח שלא רק הכללות (דהדינים) שבתורה אלא ש"כל התורה" - ענינה שלום,

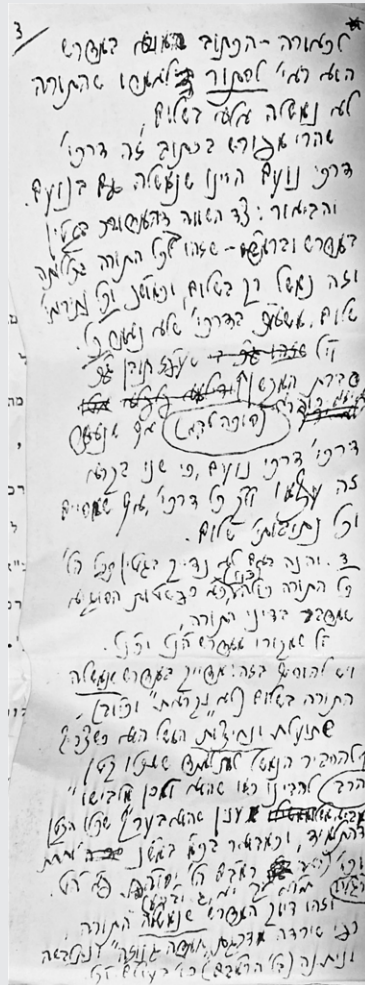
ומבואר זה בדיוק ל' הרמב"ם שהוסיף התיבה (והענין) "נתינה" - נתינת התורה ולא התורה בפ"ע, קודם נתינה.

ומבואר החילוק בשבת (פח, סע"ב) **קודם** דכמו ש**היא** התורה בפ"ע, ה"ה "חמדה גנוזה" ומקומה על השמים וזה שניתנה (כל התורה) הוא מפני **שיצאה שמה** שצ"ל קיום הדינים אנכי לא יהי' לך גו' כבוד את אביך גו' עשרת הדברות כו' - כללות שנאמרו בסיני - וזה א"א כ"א למטה.

ובמדרש - מסתפק בסיום הכתוב, שבו עיקר הראי' (והענין) - "שלום".

ג. ומה שנ"ל יותר בפ' המדרש ובהקדם:

לכאורה - הכתוב המובא במדרש הוא ראי' לסתור לאמרו שהתורה לא נמשלה אלא בשלום,

שהרי מפורש בכתוב זה דרכי דרכי נועם, היינו שנמשלה גם בנועם.

והביאור: צד השווה דהמדובר בגיטין במדרש וברמב"ם - שזהו בכל התורה בכללותה וזה נמשל רק בשלום, וכמוש"נ וכל נתיבותי שלום, משא"כ בדרכי שלא נאמר כל.

וי"ל שזהו ג"כ די שעפ"ז תובן ג"כ סברת המקשן ודילמא פלפלא אטו לא ידע (סוכה לב, א) אימא כופרא אף שנאמר דרכי דרכי נועם, כי מודגש השינוי בקרא זה עצמו דל"ק כל דרכי, אף שמסיים וכל נתיבותי.

ד. והנה באם לא נדייק בגיטין כפל הל' כל התורה כולה (כנ"ל). כ"א כפשטות הסוגיא שמדבר בדיני התורה,

י"ל שמקורו דהרמב"ם ממדרש הנ"ל וכנ"ל.

ויש להוסיף בזה: מדייק במדרש שנמשלה התורה בשלום (לא "נקראת" וכיו"ב),

שתועלת ונחיצות המשל הוא כשצריך הרב להסביר הנמשל לתלמיד ששכלו קטן להבינו כמו שהוא ולכן מלבישו ומביא משל וממשילו מענין שהוא בערך שכלו הקטן דהתלמיד, וכמבואר בכ"מ במש"נ ותחת רגליו וגו' (ראה רמב"ם הל' יסוה"ת פ"א ה"ט. תו"א לך יא, ג, ובכ"מ).

וזהו דיוק המדרש שנמשלה התורה, כפי שירדה מדרגת "חמדה גנוזה" ונתלבשה וניתנה (בל' הרמב"ם) כו' בעולם. וק"ל.

1 יום כניסת כ"ק מו"ח אדמו"ר לבריתו של אברהם אבינו. ענינו - נתבאר בארוכה בהתועדות

2 במגיד משנה שם מציין לספרי (והוא ב'פ' וכנראה הכוונה - עה"פ נשא ו, ו, כו). אבל בספרי שלפנינו איתא רק גדול השלום כו" (ולא שכל התורה כו"י) - ולכן מסתבר י"ל שגירסא אחרת היתה לו להמ"מ בספר', שהציון של הה"מ המ"מ הוא - כל' הד"ה זה - לגדול השלום שברמב"ם וכו"י, כללות עניין גדלות השלום (אבל ל"מ כן באוה"ת להצ"צ (ציוין בהערה הבאה)).

3 ובאוה"ת להצ"צ עה"פ במשלי (ע' תקנג): ועי' רמב"ם סוף הל' חנוכה הי"ד שכל התורה והמגיד הראה מקום מהספרי והרי כ"ה בגמרא בגיטין. 3. וכמרוז"ל אלפים שנה קדמנה תורה לעולם - נסמן ונתבאר בארוכה בד"ה איתא במדרש תילים תרנג"ג (נדפס בסה"מ תש"ח). ובכ"מ:

4 הטעם לזה שהוזקק הרמב"ם להוסיף "(שלום) בעולם" שבזה דוקא מדובר ברמב"ם שם - כי בא בהמשך לענין ל"שלום ביתו" ו"שלום בין איש לאשתו"

(1) יום כניסת כ"ק מו"ח אדמו"ר לבריתו של א"א. ענינו - נתבאר בארוכה בהתעודות.

(2) במגיד משנה שם מציינ לטמרי (הוא ב"שאו, וכו'). אבל בספרי ~~מלא פאצאצא~~ שלפנינו איהא רק "גדול השלום כו" (גלג "סכל התורה כו") - ולכן מסתבר (אף שבדוחק י"ל שגירסא אחרת היה ~~לג~~ בספרי), שהציון של ה"ה"ם הוא א רק "גדול השלום" ~~שברפ"ב~~ (א"י 154 גר' א"א) ו"ה"ה"ם (3) ~~הוא ע"ב דא"ל~~ (א"ע 154) ~~ואע"פ הו"ה ע"פ ה"ה"ם~~ ו"ה"ה"ם (3) ~~דכפ"ז"ל אלפים שנה קדמה הו"ה לעולם - נסמן ונתבאר בארוכה בדי"ה~~

איהא בכדרס הילים הרנ"ב (נדפס בטה"ם הש"ח). ובכ"ט.

(4) המעם לוח שהוזק הרפ"ב להומוק "שלום) בעובט" - כי יש בא בהמשך "שלום ביתו" ו"שלום בין איש לאשתו" ~~שברפ"ב~~ (א"ע 154 גר' א"א).

(5) ראה רשימה הצ"צ ע"ה דרכי דרכי נועם סעיף ד' (אוה"ת נ"ך ע' הקנד).

(6) ופטרס כפסטרט לשון הכתוב (וראה גם זה"א ע"ב, כ"ל) דרכי' הם (רק) נועם ונתיבותי' (רק) שלום - ודלא כהפירוש בגיטין ס"ט.

(7) ועפ"ז יומקט מה שמביא הרמב"ם הוכחה ל"סכל התורה כו" מ"ם "דרכי" גו" - אף שגם דרך (עם היוותה דרך רחבה) אינה הדבר עצמו - כי גם הענין "סכל התורה ניתנה" הוא לא התורה עצמה.

(8) ומה שבמדרש מביא רק את סיום הכתוב - יש לומר: (א) שבמדרש מקצר יותר ומביא רק את עיקר הענין - "שלום". (ב) שבמדרש מפרש, שדרכי התורה - מכיון שדרך היא רחבה - הם למעלה מענין "התורה ניתנה" (ודלא כבשה"ערה הקודמת). אלא שחילוק זה שבין הרמב"ם להמדרש הוא רק בפירוש "דרכי", ולא בהענין.

(9) אבל אינו מוכרח (ולכן כתוב בהמכתב "ואולי כו"). כי יש לומר, שכונת המדרש היא ל"שלום בפמליא של מעלה" וכיו"ב (כ"ל סעיף ב') ולא לשלום בעולם, ומה שמדייק "לא במעלה כו" הוא לפי שעצם התורה היא למעלה גם במה"י השלום שלמעלה מעולם.

שברמב"ם שלפני זה שם. ועד"ז הוא בש"ס גיטין.

5 ראה רשימות הצ"צ ע"ה פ' דרכי דרכי נועם סעיף ד' (אוה"ת נ"ך ע' תקנד).

6 ראה פאה רפ"ב. אוה"ת שם ס"ד.

תשרי תשל"ד

מיומנו של הרב עזרא מפעי

יום ראשון י"א בתשרי תשל"ד

קמתי בבוקר בשעה 8:45. לסדר נגלה באתי מאוחר, ובשעה 1 בצהריים הודיעו שיש הלוי' ב-770 לאישה זקנה בת 85. הלכתי, וההלוי' הייתה בערך בשעה 1:20. המכונית של ההלוי' באה בלי המיטה, ואת המיטה היו נושאים מכיוון ברוקלין ל-770. המכונית של הלוי' עמדה אחרי הכביש של קינגסטון, והרבי שליט"א יצא ללוי'. הרבי שליט"א עמד בחוץ עד שנסעו כל המכוניות, בערך 5 מכוניות נסעו. לאחר מכן הרבי שליט"א פנה לעבר 770, ובדרך לפני הכניסה הגדולה ל-770 עמד כתב ידיעות ואמר לרבי בקשר למלחמה, ואמר לרבי שליט"א שהמצרים פלשו לסיני. הרבי שליט"א ענה לו "זה הטעני", והמשיך לומר "כבשו את קונטרה ויש אבידות בנפש", הרבי שליט"א עונה על זה "זה לא נורא". הוא תמיד היה מדבר עם הרבי שליט"א בדרך לכיוון 770.

מול הכניסה הגדולה ישבו כחמישה ארבעה קבצניות, והרבי שליט"א נתן כולם צדקה. ראיתי איך שהרבי שליט"א נוטל ידיים, וג'קובסון נכנס לגן עדן התחתון. לאחר שהרבי גמר לומר יושב בסתר ליד הדלת של גן עדן העליון וכבר הדלת פתוחה, הרבי שליט"א דיבר איתו. לאחר מכן נכנס ג'קובסון למזכירות, והיה מתקתק מה שהרבי שליט"א אמר לו. לאחר זמן קצר נסע הרבי שליט"א למקווה, וג'קובסון המשיך לדבר עם הרבי שליט"א בקשר למלחמה. ראיתי איך שהרבי שליט"א היה עושה תנועה בידו הקדושה, ובתוך המכונית כשהרבי שליט"א היה יושב המשיך ג'קובסון לדבר עם הרבי שליט"א.

לאחר שהרבי שליט"א נסע כולם התאספו על ג'יקובסון ושאלו אותו מה הרבי שליט"א אמר בנוגע לזה. באותו יום הרבי שליט"א נסע לאוהל, ומתי שהרבי

שליט"א חזר מהמקווה התאספו בחורים מול גן עדן התחתון וג'יקובסון היה עומד שם. כשהרבי שליט"א נכנס ל-770 אמר "אפשר מ'זיצן לערנען", ואני עמדתי בתור ראשון כולם ישבו מיד ללמוד, והרבי שליט"א נסע לאוהל בשעה 3:20..

במשך הזמן הזה
היינו כולם המומים.
חשבנו שהרבי
שליט"א המשיך
לעמוד היות שיש
מלחמה אז הרבי
שליט"א רוצה
להגיד משהו

תפילת מנחה הי' בשעה 7:10, והייתה בזאל הגדול. לאחר התפילה הרבי שליט"א שהה חמש דקות, נשען על הסטנדער והיה קורא באגרת וראשו הק' של הרבי שליט"א היה קצת מופנה לצד. לאחר מכן פנה לעבר החזן וציווה שאפשר להתחיל ערבית. במשך הזמן הזה היינו

כולם המומים. חשבנו שהרבי שליט"א המשיך לעמוד היות שיש מלחמה אז הרבי שליט"א רוצה להגיד משהו.

לאחר התפילה הרבי שליט"א עלה לחדר, ולאחר זמן קצר הרבי שליט"א יצא. זושא התחיל לשיר והרבי שליט"א עשה תנועה בידו הקדושה, וכן בתוך המכונית הרבי שליט"א עשה תנועה בידו הקדושה. לאחר מכן הלכנו לחדר.

יום שני י"ב בתשרי תשל"ד

תפילת מנחה היה למטה בזאל הגדול.. לאחר השעה 9:30 הלכתי ל770 ומ. היה הראשון שנכנס לרבי שליט"א.. כולם התרגשו מאוד מהיחידות. לאחר היחידות ביקש י. לעשות התוועדות ואני לא יודע אם עשה או לא.

יום שלישי י"ג בתשרי תשל"ד

בשעה 3:20 הרבי שליט"א נסע לאוהל. לאחר מכן הלכתי לחובבי תורה. תפילת מנחה בשעה 7:10 בערך. הרבי שליט"א נכנס לתפילת מנחה עם סירטוק של שבת. לאחר תפילת מנחה הרבי שהה חמש דקות ועיין באגרת התשובה. לאחר מכן פנה לעבר העמוד, והחזן התחיל להתפלל ערבית. לאחר תפילת ערבית לא היה בטוח שיהיה התוועדות, אולם מיד לאחר תפילת ערבית פורסם שיש התוועדות. רצתי לחדר אוכל ולקחתי ארגז ועמדתי עליו בהתוועדות. א. ביקש ממני את המפתח, הלך לחדר והביא את הטייפ והקליט את ההתוועדות.

ההתוועדות התחילה בשעה 8:30 ונסתיימה בשעה 9:45. הרבי שליט"א בתחילת ההתוועדות אמר שיחה ובסיום השיחה ענו "אמן". הרבי שליט"א ישר המשיך את השיחה והפסיק באמצע, והתחיל לומר את המאמר "ולקחתם לכם ביום" וכו'. לאחר מכן הרבי שליט"א התחיל את הניגון "ושמחת" בחוזק וכו'.

הרבי שליט"א בהמשך ההתוועדות דיבר על נושא המלחמה המשתוללת כעת ואמר: עכשיו מבינים אלו שרצו לחזור מהתעלה ב-2 3 קילומטר חזור. ומה שחשבו לחזור זהו מצד יצרם אנסם, ואותו הדבר בנוגע למיהו יהודי, מה שהוא אומר שלא צריך גיור כהלכה מצד יצרו אנסו.

הרבי שליט"א אמר להגיד אמן כדי שתיפול עליהם אימתה ופחד, ואמרו כולם "אמן" חזק מאוד.. נדמה לי רק עכשיו הרבי שליט"א התחיל לנגן את הניגון "ושמחת", ולא אחרי המאמר. הרבי אמר - מדוע יש התוועדות הלא יש מלחמה כעת? והרבי אמר: אם שמחים למטה שמחים גם למעלה, ועל ידי שמחה אפשר לנצח. כן הרבי שליט"א

חזר לעניין מה שדובר בו' תשרי בנוגע להמביא תרומה מסוריה לארץ ישראל וכן מאלכסנדריה (שזה נוגע לעניין המלחמה).

באמצע ההתוועדות רמז לאחד שישתה משקה ויאמר לחיים. כן באמצע ההתוועדות הרבי שליט"א התנועע בגופו הק'. בסיום ההתוועדות הרבי שליט"א בירך ברכה אחרונה, ולאחר מכן עמד ועשה תנועה בידו הקדושה ונכנס לחדר. כולם יצאו ועמדו בחוץ. הרבי שליט"א כשיצא מחדרו שרו שיר, והרבי שליט"א

עשה תנועות בידו הק' וכן בתוך המכונית. הרבי שליט"א נסע לבית בערך בשעה 10:30.

- **הרבי אמר - מדוע**
- **יש התוועדות הלא**
- **יש מלחמה כעת?**
- **והרבי אמר: אם**
- **שמחים למטה**
- **שמחים גם למעלה,**
- **ועל ידי שמחה**
- **אפשר לנצח.**

יום רביעי ערב יום טוב חג הסוכות תשל"ד

קמתי בבוקר לסדר חסידות בזמן. המשך השיחות על המלחמה ב770 נמשך, והיום הודיעו שהמצב מחמיר.. הראתי למ. ברמב"ם על המשיח ולאחר מכן באתי לחדר..

בתפילת ערבית בסוף התפילה הרבי שליט"א אמר בקול "גוט יום טוב" שלוש פעמים וכל הקהל היה חוזר אחרי הרבי שליט"א.

יום חמישי יו"ט ראשון דחג הסוכות תשל"ד

קמתי רק בשעה 9:30 והלכתי מיד למקווה. בדרך למקווה ראיתי תור ענק [לנטילת הד' מינים של הרבי]. לאחר המקווה עמדתי רחוק כשלושה כניסות מ-770, ולאחר כשעה ומחצה זכיתי לברך על האתרוג של הרבי שליט"א. במשך כל ימי חג הסוכות מאיר [הארליג] מוסר לרבי שליט"א את הלולב ואת האתרוג ומניח על הסטענדר של הרבי שליט"א. . והרבי שליט"א מנענע בראשו הק' לאות תודה. לפני שאני אברך, לפני כעשרה אנשים שהייתי עומד, כמעט רצו כבר לקחת את הלולב לרבי שליט"א, היות שכבר הגיעו בתפילה להלל. אולם סוף סוף זכיתי לברך, ומיד לאחר שבירכתי ירדתי והתפללתי וכבר הש"ץ אוחו בהלל. כשהגעתי לתפילת שמונה עשרה הרבי שליט"א ירד לעשות הקפות, דחפו אותי ואני באמצע שמונה עשרה. החזן היה הולך לפני הרבי וקורא פסוקים מה שצריך להגיד, והרבי שליט"א אחרי החזן וחודקוב אחרי הרבי שליט"א, ולאחר מכן כל הקהל.

לאחר תפילת מנחה הודיעו שיש התוועדות. בשעה 8 התחילה ההתוועדות. הרבי שליט"א בתחילת ההתוועדות אמר שבכלל בסוכות לא רגיל להתוועד, אבל בכל זאת התוועד וכמובן בלי משקה או מזונות. ההתוועדות הייתה קצרה. לאחר ההתוועדות הלכנו לאכול.

יום שישי ב' דחג הסוכות תשל"ד

קמתי מוקדם ותפסתי מקום בתור הארוך, ומקומי היה ממש סמוך לפתח הסוכה של כ"ק אדמו"ר שליט"א וחיכינו שם בתור. כשהרבי שליט"א בא מביתו לסוכה היה תור ארוך. . כל האנשים נצמדו למעקה, והרבי שליט"א עבר לפני כולם עם הלולב בידו הקדושה והאתרוג. אני ראיתי איך שמאיר הארליג פותח את הדלת של הסוכה כשהרבי שליט"א ייכנס לסוכה. בשעה שהרבי שליט"א בא מהבית, קודם נכנס לחדרו הק' ולאחר מכן לסוכה. לאחר זמן קצר מאיר הארליג נכנס קצת לסוכה של הרבי שליט"א, והרבי שליט"א מסר לו את הלולב ואת האתרוג בכדי שיברכו עליו. במהלך התור אמרתי לבחור אחד שעמדתי אחריו שישמור לי את מקומי עד שאני אלך למקווה ואחזור, וכן היה. לאחר שחזרתי הוא ביקש ממני שאשמור לו את מקומו עד שילך הוא למקווה. לאחר שחזר דיברנו אני והוא בקשר למלחמה הממשיכה. לאחר שבירכתי באתרוג של הרבי שליט"א נכנסתי ל-770, ואחד (כנראה אחד מהגבאים) אמר לי ולעוד אחד שנסדר את השולחנות בשביל התפילה - השולחנות היו עומדים איפה שעומדים כשמתוועדים.

תפילת שחרית הייתה כרגיל, תפילת מנחה של ערב שבת רגיל וכן תפילת

ערבית.

יום שבת חוהמ"ס תשל"ד

לאחר תפילת שחרית התקיימה התוועדות, והרבי שליט"א דיבר בנוגע לסיום מסכת חלה. לאחר ההתוועדות ליוונו את הרבי שליט"א עד לבית.

במוצאי שבת . . ר' יואל כהן עשה חזרה על ההתוועדויות שעברו ביום ראשון של חול המועד.

יום ראשון א' דחוהמ"ס תשל"ד

התעוררתי מוקדם בכדי לברך על הלולב של הרבי שליט"א. תפילת שחרית עם הרבי שליט"א בשעה 10 בבוקר.

יום שני ב' דחוהמ"ס תשל"ד

כרגיל קמתי בבוקר מוקדם לברך על האתרוג של הרבי שליט"א ותפילת שחרית עם הרבי שליט"א בשעה 10 בבוקר.

תפילת מנחה עם הרבי שליט"א בשעה 3:15.

תפילת ערבית רגיל - התפללתי עם הרבי שליט"א.

יום שלישי ג' דחוהמ"ס תשל"ד

בירכתי על הלולב של הרבי שליט"א. תפילת מנחה עם הרבי שליט"א כמו כן תפילת ערבית.

יום רביעי ד' דחוהמ"ס תשל"ד

קמנו רגיל לברך על האתרוג של הרבי שליט"א. בתפילת שחרית הרבי הקיף את הבימה 7 פעמים. לאחר מכן, אחרי התפילה הרבי שליט"א התחיל לשיר וכולם שרו. לאחר התפילה חשבנו להצטלם אולם לא הצטלמנו אלא עמדנו בפנים ב70 לתפוס מקומות לימי שמיני עצרת ושמחת תורה..

הלכתי למקווה, ובדיוק ליד המדרגות של המקווה ראיתי את ס. ומ. יוצאים מהמקווה וס. בישר אותי בשורה לא משמחת, שהרבי שליט"א כבר התפלל תפילת מנחה למעלה וס. שהם הספיקו רק את הקדיש האחרון..

לאחר תפילת ערבית יותר מאוחר בלילה אמרנו תהלים עם הרבי שליט"א. בשעה 3:30 בערך הלכנו לישון.

Journal

לוח שנה דברי הארץ
 פ"ה יום ג' ט' סיון - תרפ"ב
 ה' יומל ה'ת"ש סוף - סוף חודש
 יום כנסת - 4:00 - סוף חודש 24
 יום יום 24 - סוף חודש 24
 יום 24 - סוף חודש 24
 יום 24 - סוף חודש 24
 יום 24 - סוף חודש 24
 יום 24 - סוף חודש 24
 יום 24 - סוף חודש 24
 יום 24 - סוף חודש 24

אלגעמיינע

ד'נסאג, אפריל 4 10 PAGES TWENTY FIVE CENTS

סיפורו של עיתון ה'אלגעמיינער זשורנאל
 לו בהיסטוריה החב"דית, עיתון חדשות כללי שנע
 על ידי חסידי חב"ד. במקרה יחודיות זו
 סיפור הקמת העיתון על פי רצונו הקדוש,
 בפרטנות את אופיו ודרכי השקפתו. על ההו
 והמיוחדות שהתקבלו בחררו הק', קשיי החקמה והיחס
 הקודש שניהל העיתון במהלך השנים על נשיאת ה

אך שרובם של הקהילה היהודית שהתבססה בניו יורק
 אימצה את תרבות החיים האמריקאי, וזרקת טאחוד
 גבה את חיי השטטעל' היהודיים, הרי שלשונם - שפת
 חצי מאת השנה ערך התהליך שעתיד להפוך את
 ניו-יורק למרכז היהודי הגדול בעולם. פרעות
 אינטו שהבו ביהודי רוסיה, נלחמת העולם
 אף שרובם של הקהילה היהודית שהתבססה בניו יורק
 אימצה את תרבות החיים האמריקאי, וזרקת טאחוד
 גבה את חיי השטטעל' היהודיים, הרי שלשונם - שפת

in reman, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lo horts nisi ut
 alleque ex ea commo do consequat. Duis autem vel eum iriure dolor in hendrerit
 in vulputate velit esse molestia consequat, vel illum dolore eu feugiat nulla facilisis at vero eros et accumsan et iusto odio dignissim qui blandit praesent lacinia

25¢

Der Allgemeiner J...
דער

דער

A NATIONAL JEWISH JOURNAL

דער זשורנאל

Vol. I, No. 7. New York

DAY, APRIL 4, 1972

1972

הוא יחודי ואין שני
דד ויוצא לאור
נגד לראשונה
של הרבי - שהדריך
ראות הנדירות
המיוחד. מלחמות
ל החסידות בעז

ובה של הקהילה היהודית שהתבססה בני
עצה את תרבות החיים האמריקאי, ורק
בה את חי השטעטל' היהודים, הרי

עיתון של כולם

סיפורו של עיתון ה'אלגעמיינער זשורנאל' הוא יחודי ואין שני לו. עיתון חדשות כללי שנערך ויוצא לאור על ידי חסידי חב"ד. בסקירה יחודית זו נגלל לראשונה סיפור הקמת העיתון על פי רצונו הקדוש של הרבי - שהדריך בפרטנות את אופיו ודרכי השקפתו. על ההוראות הנדירות והמיוחדות שהתקבלו בחדרו הק', קשיי ההקמה והיחס המיוחד.

חצי מאת השנה ערך התהליך שעתידי להפוך את ניו-יורק למרכז היהודי הגדול בעולם. פרעות אימות שהכו ביהודי רוסיה, מלחמת העולם הראשונה וגלי האנטישמיות שאחריה - הם שהביאו להגירתם של מאות אלפים מיהודי מזרח אירופה ורוסיה בשנים תר"מ - תר"צ, אל ארץ הרווחה שבעברו השני של העולם.

אף שרובה של הקהילה היהודית שהתבססה בניו יורק אימצה את תרבות החיים האמריקאי, וזרקה מאחורי גבה את חיי ה'שטעטל' היהודיים, הרי שלשונם - שפת היידיש - המשיכה להוות שפת הדיבור העיקרית במשך שנים רבות.

בשנת תר"נ החל לצאת לאור בניו-יורק העיתון הראשון ב'מאמע לשון', שפנה לאוכלוסיית העולים בשפתם. באותו עשור נוספו עוד מספר עיתונים שיועדו לקהל דוברי היידיש.

עיתונים אלו היו עיתונים חילוניים לכל דבר וענין, חלקם אף קומניסטים ואנטי דתיים. עיתון אחד הוגדר כ'עיתון דתי', היה זה ה'דער מארגען זשורנאל'. העיתון - שבשיאו היו לו כמאה אלף מנויים - החל לצאת לאור בשנת תרס"א, וזכה לשמו בהיותו העיתון היחיד שלא יצא לאור ביום שבת.

בני הדורות השני והשלישי של יהדות ניו-יורק - לא שמרו אמונים לשפת היידיש, כך שבתחילת שנות ה'ד'ים נסגרו עיתוני היידיש בזה אחר זה כתוצאה ממחסור במנויים.

ה'דער מארגען' עצמו הצליח לשרוד עוד שנים מספר, אודות לאיחוד עם

עיתון אידישאי אחר - 'דער טאג'. אולם גם איחוד כוחות זה לא עמד לעיתון מול ההיטמעות האמריקאית של הקהילה היהודית. העלויות הכספיות של ההדפסה לא הצדיקו את עצמם, כך שביום בהיר אחד בעיצומה של שנת תשל"א יצא לאור הגליון האחרון של העיתון.

הרב גרשון בער ג'קובסון היה מהכתבים הצעירים ביותר ב'דער טאג - מארגען זשורנאל'. טרם מלאו לו ארבעים שנה בשעת סגירת העיתון. מלבד ב'דער טאג - מארגען' הוא כתב גם בעיתון 'דיעות אחרונות' ובמספר עיתונים נוספים, אולם מקור פרנסתו העיקרי היה ה'דער טאג - מארגען', וסגירתו היוותה עבורו בעיה קשה.

מלבדו, נקלעה הקהילה החרדית המודרנית של ניו-יורק אף היא לבעיה. ל'דער טאג - מארגען' היה זיקה יהודית חזקה, וזיהויו הרשמי היה עם הקהילה הדתית יותר של ניו יורק. הוא פרסם מעל גליונותיו מאמרים יהודיים שונים, והיה גם המצע היחיד בו המוסדות הדתיים בניו יורק פרסמו מודעות אודות פעולותיהם. העיתון היידישאי-יהודי היחיד שנותר אז - 'פאווערטס' - היה רחוק במאוד מיהדות.

למרות החסר שיצר העיתון, לא עלה בדעתו של אי מי לקחת את היוזמה ולמלא את מקומו. עם סגירתו של ה'דער טאג - מארגען' נראה שנסתם הגולל על העיתונים האידישאים בניו יורק.

הרבי משוחח עם ר' גרשון בער • ערי"כ תשל"ז

חבלי לידה

"עס איז צייט [= הגיע הזמן] שלליובאוויטש יהיה עיתון עצמאי".

מילים אלו אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח לר' זלמן גורארי' ביחידות מעט אחרי סגירתו של ה'דער טאג - מארגען'. ביחידות זו הונח לראשונה על השולחן הרעיון כי את המקום שנפקד בסגירתו של ה'דער טאג - מארגען' - ימלא עיתון שיצא לאור ע"י חסידי חב"ד.

הרבי הוסיף ואמר לר' זלמן, כי בחסידות מסויימת, נסע האדמו"ר

לחופשה קצרה - ובשעה זו הקימו בחטף ובזריזות עיתון שייצג את דעתם, ובחב"ד מה נעשה?

בהיותו איש עשייה ופועל, הרב גורארי' יצא מהיחידות וניגש במרץ לפעול בנושא. הוא התייעץ עם כמה וכמה ממבני הענין, אולם הם היטיבו להסביר לו שהרעיון לא יצלח. מכריו וידידיו ניסו להניע אותו מרעיון הקמת העיתון - שהיה נראה חסר כל עתיד. אולם לא איש כר' זלמן יתיאש מכך. כחסיד מסור להוראות הרבי הוא לא שת ליבו אליהם.

לצורך הקמת הבסיס הכלכלי הראשוני, הוא גייס כמה שותפים. הוא פנה אל העסקן ר' מענדל שם טוב שבשומעו על רצונו של הרבי, נתן את ידו בתמיכה הכלכלית הדרושה. ר' מענדל אף הוא שהביא את שאר השותפים הפיננסיים של העיתון. היו אלה ר' לייבל מוצ'קין ושותפו לעסקי הנדל"ן ר' נחום זעלדיס. ר' נחום - שבעצמו לא היה חסיד חב"ד, התגייס למערכה מתוך הכרה בחשיבות הקמת עיתון יידישאי-יהודי.

כל אלו יחדיו גייסו סכום של כשלושים אלף דולר. עבור שכירת משרד עבודה, קניית ציוד בסיסי למערכת עיתון, ותשלום לכתבים ולדפוס - היה זה בהחלט לא סכום רב.

חרף גילו הצעיר - ובזכות הנסיון הרב והוותק שרכש, נבחר ר' גרשון בער לשמש כעורך העיתון. מלבד מלאכת העריכה הוטל עליו לגייס את צוות הכתבים לעיתון. הצוות ברובו הורכב ממיטב כתבי העיתונים האידישאים שנסגרו. זמן לא רב עבר עד שהמערכת עמדה על תילה, ונכונה לצאת לדרך.

בבוקרו של יום שישי, י' אדר תשל"ב, הופיע עיתון חדש בחנויות העיתונים שבניו יורק. הגליון הראשון של ה'אלגעמיינער זשורנאל' יצא לאור עולם.

כ-20,000 עותקים של הגליון בן עשר העמודים הודפסו, ופוזרו בין החנויות שבברוקלין ומנהטן. מחיר גליון בודד היה כ-עשרים וחמשה סנט.

יום מתוח במיוחד עבר על ר' גרשון בער והבעלים הכלכליים של העיתון. כמעט שנה עברה מאז סגירתו של עיתון האידישאי-דתי הקודם, והוצאתו לאור של ה'אלגעמיינער" היה נסיון נועז להחיות תרבות גוועט.

חששם היה לשוא. העיתון נתקבל בקהילה היהודית בשמחה רבה, ותוך שעה קלה אזלו כל הגליונות מן חנויות העיתונים.

ארבעה חדשים לאחר מכן, במבט לאחור, כתב על כך הרב ג'קובסון בטורו שבעיתון:

"כאשר החלנו בהוצאת העיתון, לא היה לנו כלום. כעת כבר

סיימנו לבנות משרדים, לבנות חדרי ועידות, לפתוח קווי טלפון. אך לפני שלושה חדשים שלחנו בעצמנו את העיתון למנויים, עכשיו כמות המנויים כה גדולה, שאנחנו שולחים זאת לחברה מיוחדת, שמתעסקת עם זה בצורה המהירה והטובה ביותר.

ה"אלגעמיינער זשורנאל" נמכר כעת בקיוסקים שבלוס אנג'לס, מונטריאל, טורונטו ודטרויט, ומדי שבוע הוא מתווסף למדפי הקיוסקים בעיר נוספת."

אופיו של עיתון

ביחידויות מספר שקדמו בזמן להוצאתו לאור של העיתון - הדריך הרבי את ר' גרשון בער על אופיו הנדרש של העיתון. אופי זה משתקף בשם העיתון, שם אותו בחר הרבי מתוך רשימת שמות שהכין ר' גרשון בער.

הרבי בחר בשם 'דער אלגעמיינער זשורנאל' - שתרגומו המילולי הוא - 'העיתון שכולל הכל'. שם זה ביטא את הקו הכללי אותו הטווה הרבי לעיתון. ללא הזדהות תנועתית מסוימת, וללא נשיאה רשמית של שם 'חב"ד', על העיתון לייצג מגוון קולות ודעות רחבות ולא להיות בטאון רשמי של תנועה או פלג מסוים.

על קו ואופי זה שמר ר' גרשון בער בחזקה במשך השנים. מגוון הדעות בעיתון היה רחב ומקיף, אישים ודעות מכל גווני הקשת הרחוקים ביותר מצאו את מקומם ביחד עלי אותו גליון. עם זאת, העיתון מעולם לא חרג מייעודו ואופיו כעיתון אורתודוקסי, ולא היה בו מקום לדעות שסתרו את דעת היהדות הנאמנה.

צוות העיתון כלל גם הוא כמה מחסידי חב"ד, אולם רובו היה מורכב מיהודים אורתודוקסים מודרניים, ואף מספר יהודים שלא שמרו כלל תורה ומצוות. על מלאכת השילוב והאיזון היה מופקד ר' גרשון בער, שבתבונה וברגישות רבה ניהל את המערכת.

היה זה תקדים של ממש, שבאותו עיתון יפורסמו מאמרים של סופר חב"די כר' יהושע דובראבסקי, הרב הליטאי דב הולנדר, מר אלי ויזל והסופר השמאלני מר נתן ילין-מור.

אם לא די בקושי שבמלאכה זו, הרי שקוראי העיתון החסידיים שמרו טינה לר' גרשון בער על פרסום דברים שלא תאמו עם דעת החסידות ועם דבריו של הרבי. כך היה בראשית שנות המ"מים, כאשר הרבי הקדיש שיחה ארוכה וחריפה להשיב לנכתב ע"י אחד הסופרים בעיתון. לאחר תום הפארבריינגען נטפלו כמה מאנ"ש לר' גרשון בער, ואחד מגדולי החסידים אף החל לצעוק

עליו על כך שהוא מהין להדפיס דברים אלו בעיתון שבניהולו.

כל אלו לא הפריעו לר' גרשון בער. ביודעו כי ברצון הרבי שמגוון דעות יוצגו בעיתון, ותהיה בו אפשרות ביטוי כללית. הרבי אף הוסיף והורה, שבמקרים מסויימים השמטת שם חב"ד תועיל לקבלת הדברים הנכתבים.

במענה לשאלתו הורה לו הרבי, שאל לו להקים ועדה רוחנית שתפקח על הנכתב בעיתון. עיתון בכלל אינו מיועד לאנשים יראים ושלמים המצייתים לרבנים. ענינו של עיתון דתי הוא לפעול שאנשים המכלים את זמנם וקוראים עיתון - ייחשפו ליהדות ולחסידות הנדפסים בו, ויתעוררו לקיום מצוות ויראת שמים.

בלמדו מטעויות העבר, טעויות שגרמו לסגירתם של העיתונים הקודמים, שינה ר' גרשון בער את סגנונו של העיתון בדברים רבים - והם שהפכוהו לפופולרי כל כך.

בשונה מהעיתונים הקודמים לו - ה'אלגעמיינער' לא יצא לאור כעיתון יומי כי אם שבועי. מידי שבוע ביום רביעי בלילה היו מגיעים מבית הדפוס גליונות העיתון החמים ומחולקים בין החנויות ובתי המנויים. הפיכתו לעיתון שבועי הביאה לכך שמלבד מדורי החדשות הרגילים, ניתן בו מקום נרחב לטורי דעות וכתבות תוכן, והם שבעיקר העלו את רמת הפופולריות של העיתון.

עמוד השער של העיתון היה חדשותי והוקדש תמיד לאירועים אקטואליים כלליים. כמובן שגם בו הובאו הוראותיו של הרבי וידיעות מהנעשה ונשמע בחצר ליובאוויטש הוצגו בו בהבלטה.

בציודו הפנימי של העמוד הראשון היה מקום טורו של העורך הרב ג'קובסון. תחת השם 'מיינ מענונג' [=דעת] היה מפרסם מידי שבוע את השקפתו בנושאים שעל הפרק. כתיבתו החדה של הרב ג'קובסון היתה לשם, ובטור זה היה מביא תדיר את דעתו של הרבי בשלל נושאים, והמיוחד ביותר הוא שזכה ופעמים רבות הרבי הגיהו. הגהות אלו הן מיוחדות בכך שבשונה מהגהות אחרות, לצד כל הגהה כתב הרבי גם את הסיבה להגהה.

בגוף העיתון נדפסו מדורי התוכן והדעות בנושאים כלליים ושונים. מדור ובו דבר תורה על הפרשה היה נכתב ע"י הרב דוד דב הולנדר. הרב הולנדר היה מקורב מאוד לליובאוויטש, וזכה לקירובים נדירים מהרבי. הרבי אף הדריך אותו פעמים מספר על אופן הכתיבה בעיתון.

מדור נוסף אותו כתב ר' גרשון בער היה 'וועגען מענטשען, זאכען און געשינען' [= אודות אנשים, דברים ואירועים]. מדור זה היה מגוון ומרתק

ר' גרשון בער בחלוקת כוס של ברכה

במיוחד, וכשמו כן הוא. ר' גרשון בער היה כותב בו על קשריו עם אישי ציבור, על אירועים שקרו לאחרונה, ועל שלל נושאים. כמובן שגם במדור זה, היה מובא ומובלט רבות הקשר בין האישים והאירועים עם הרבי וחב"ד.

פאר די צייטונג

יחס מיוחד של חיבה רחש הרבי לעיתון ולעורכו. הדבר ניכר בקירובים הנדירים להם זכה הרב ג'קובסון במשך השנים. שנים רבות לאחר שפסק הרבי מלקבל אנשים ליחידות עוד היה נכנס ר' גרשון בער פנימה אל חדרו הק' של הרבי, שם היה הרבי מכוון את דרך העיתון הנכונה.

כמעט בכל חלוקה. בין אם זה דולר לצדקה, קונטרס או לעקאח, הוסיף והביא לו הרבי עוד אחד 'עבור העיתון'. גם בכל מעמד 'כוס של ברכה' קיבל ר' גרשון בער בקבוק 'עבור העיתון'. דברים אלו מצויינים ביומנים מכל השנים, ורבים הם.

מייחודיותו של יחס נדיר זה ניתן לראות במקרה דלהלן. בראשית שנתו השנייה של העיתון, לקראת חג חנוכה תשל"ד - פתח הרבי בתנופה חדשה במבצע חנוכה. הרבי הודיע כי כל המתעסקים במבצע יקבלו 'דמי חנוכה' מהרבי. הרבי בעצמו עמד וחילק מידו הקדושה 'דמי חנוכה' לכל המשתתפים במבצע.

במהלך החלוקה, ניגש גם ר' גרשון בער לקבל אף הוא מעות חנוכה. כשהגיע תורו שאלו הרבי: "מה עשית בהנוגע למבצע חנוכה?" ר' גרשון בער ענה כי הדפיס בעיתונו את קריאתו של הרבי אודות המבצע. הרבי המשיך ושאל: "ומה תעשה מחר?" ור' גרשון בער השיב "מחר אמכור את העיתון". הרבי חיך חיך רחב והעניק לו דמי חנוכה.

מהקירובים הנדירים והמיוחדים להם זכה העיתון היה בליל שמחת תורה.

חשוון תשנ"ב • הרבי מעניק לר' גרשון בער קונטרס נוסף עבור העיתון

מקומו של ר' גרשון בער היה בסמוך ממש לבימתו של הרבי, ולא אחת קנה הרבי פסוק וכיבד את מערכת עיתון "האלגעמיינער זשורנאל" והעומד בראשה!

את עובדת היות ר' גרשון בער עורך העיתון, לא הותיר הרבי בין כותלי משרד המערכת. היה זה תואר שליווה אותו בחייו האישיים ודרש ממנו יותר. כך אירע בעת שהלה חיתן את ביתו. בשל המוזמנים הרבים רצה לערוך את החתונה מחוץ לשכונת 'קראון הייטס', בזמן שהרבי עודד את חיזוק השכונה. הוא שאל על כך את הרבי וזכה למענה כי "באם יעשה שלא בשכונה זו, ח"ו - הרי זה יהיה נגד כל ההשתדלות בביסוס השכונה וכו', וכשנעשה על ידי העורך העיתון - הרי זה "נגד מיט א טראסק" וכו', כפשוט. וכיון שהעשיה בהשכונה מוכרחת בודאי ימצא פתרון טוב".

נאמר בגוף הכתבה, הרבי הדגיש בפני ר' גרשון בער כי עיתון הוא דבר שאינו מיועד ליהודיים יראי שמים, כי אם לאנשים שאינם מקשיבים לרבנים.

בקשר לכך מובא כאן מספר מקומות בהם דיבר הרבי על קריאת עיתונים, והמופרכות שבזה.

(כאן המקום לציין, שמלבד סקירת ייחסו המופלא של הרבי לעיתון "האלגעמיינער זשורנאל", אין לראות בכתבה זו נתינת מקום לקריאה של עיתונים כלל וכלל!)

לאחר פטירת אימו של הרבי - הרבנית חנה - ולעילוי נשמתה, החלו להמסר שיעורי תניא ברדיו בכל מוצאי שבת. בהתוועדות שבת שלפני השיעור המשודר הראשון אמר הרבי:

"עתה נמצאים אנו במדינה שרובם קוראים עיתונים, מבלי הבט על העובדה שהדבר כרוך בביטול זמן וכו'.

ידוע שאין טוב בלא רע, וכל שכן שאין רע בלא טוב, וכל קיומם של העיתונים הוא משום חלק הטוב שבזה - וזהו מה שנתפרסם בהם שבמוצאי שבת יחל שיעור התניא מעל גלי האתר - ברדיו..."

"לאחרונה נהיה "מנהג" אצל בעלי בתים שמוכרחים לקרוא "עיתון" כדי לדעת את המתרחש בעולם. וכאשר לא הספיק לקרוא את ה"עיתון" בעצמו, הרי הוא מבקש את חברו שיספר לו אודות ה"חדשות" שקרא ב"עיתון". והיות ש"על פי שנים עדים יקום דבר" אינו מסתפק במה ששומע מאדם אחד, אלא הוא מבקש ממישהו נוסף שיספר לו גם הוא את ה"חדשות", כי יתכן שהראשון החסיר איזה פרטים" (לך לך תשמ"ב)

"בזמן האחרון רואים התגברות מיוחדת בחושך הגלות. ועניין זה בא לידי ביטוי גם בגשמיות העולם - שמעולם לא היו בלבולים כאלו מצד התחדשות עניינים בלתי רצויים בבריאות הגוף, לא עלינו, ולא על שום אדם בעולם, כמו בזמן האחרון.

הלואי לא היו קוראים על כך בעיתונים. ואז היו - מסתמא - פוחתים עניינים אלו... אמנם, מכיוון שבפועל קוראים "עיתונים" ויודעים אודות החידושים באופן בלתי רצוי, הרי אף על פי שסיבת קריאת ה"עיתון" (במקום לנצל את הזמן ללימוד התורה) היא מפני ש"יצרו הוא שתקפו", מכל מקום על פי הכלל "גם זו לטובה", ועכ"פ "כל מה דעביד רחמנא לטב עביד", מובן, שיש לנצל ידיעה זו כדי לפעול לתיקון המצב." (זאת חנוכה תשמ"ו)

בשיחה מיוחדת בקשר לתלמידי התמימים אמר הרבי:

"כיצד זה בכלל יש לתלמידי הישיבה ידיעה בעיתונים... לתלמידי התמימים - ואף אברכים - אינם צריכים לדעת את הנעשה בעיתונים" (י"א שבט תשי"ז)

השופר

זכה עיתון ה"אלגעמיינער זשורנאל", וזכה ר' גרשון בער גייקובסון, והיוו הכלי דרכו הגיעו הוראות הרבי לציבור הרחב. שיחות רבות נאמרו ואף הוגהו במיוחד עבורו, ותמונת הרבי מתנוססת על שער העיתון - היה מראה כלל לא נדיר. מודעות על התועדויות הרבי, דיווחים על מבצע חדש והוראה מיוחדת מילאו תמיד את עמודיו של העיתון.

"א ניסן תשל"ב, יום מלאות שבעים שנה להולדת הרבי, חל חודש ימים בלבד לאחר שהגליון הראשון של ה'אלגעמיינער' עלה על דוכני העיתונים. היום הגדול נחגג בכל תפוצות ישראל, וגם מעל גליונותיו של העיתון הטרי.

בעמוד השער נדפסה תמונה גדולה של הרבי, מודעות ברכה מילאו את כל עמודיו. עבור עיתון מתחיל, המתיימר בחוסר השתייכות לתנועה מסויימת ומנסה לתפוס את מקומו בזירת העיתונות הכללית - לא היה זה דבר כה פשוט.

במשך מספר שבועות דווח בעיתון על החגיגות. ידיעה נרחבת על התועדות הרבי נדפסה, ר' גרשון בער סיכם בה בשפתו המיוחדת והעשירה את דבריו של הרבי, והיטיב לתאר את גדולת היום ורגשות החסידים. נשיא ארצות הרבי דאז - ריצ'רד ניקסון - שיגר איגרת ברכה אל הרבי, וצילומה הופיע גם הוא בעמוד השער.

קשריו הרבים החמים של ר' גרשון בער עם אישי ציבור ונכבדים היו לשם דבר. הוא היה איש הקשר בין הרבי ובין אנשי

מכתבו של ניקסון אל הרבי בעמוד השער

ג' שבט תשל"ג, בעת ביקורו של מר שז"ר אצל הרבי

ממשל, סופרים ועיתונאים רבים ומכובדים. רבים מהם הביא ר' גרשון בער אל הרבי להתוועדויות וליחידויות. את פגישותיהם של אישי הציבור עם הרבי היה מעלה על הכתב ומדפיס במדורו 'וועגן מענטשען, זאכען און געשינען'. עשרות רבות של יחידויות, שיחות פרטיות וקשרים בין הרבי לאנשים אלו נדפסו מעל מדור זה.

מראה נפוץ ביותר היה לראות את ר' גרשון בער עומד ומשוחח עם חברי כנסת לאחר יציאתם מחלוקת הדולרים, או מראיין איש מפמליתו של ראש הממשלה מנחם בגין בזמן יחידותו עם נשיא הדור. קשר חם היה לו עם מר זלמן שז"ר, שהתראיין לעיתון פעמים רבות. מסכת קשריו הענפה של מר שז"ר עם הרבי נפרסה במשך השנים בעיתון, כשבכך העיתון משמש לאחד ממקורות התייעוד העיקריים לקשר זה, ולקשרים של עוד רבים וטובים עם הרבי.

קשרים אלו גרמו גם לכך שהרב ג'קובסון זכה לשמש כשליח הרבי להעברת מסרים שונים לאישי ציבור ואנשי ממשל ישראליים ואמריקאים כאחד, הוא נשא שליחויות רבות ועלומות לאנשים שונים.

מהאירועים המיוחדים מידי שנה בשנה בליל שמחת תורה בשעת ההקפות - הוא בואם של אישי ציבור ישראליים העושים מלאכתם במוסדות המדיניים שבניו יורק לחוג את ההקפות אצל הרבי.

מידי שנה בשנה נהגו הבאים - רובם חברי הקונסוליה הישראלית בניו יורק

בשמחת תורה תשמ"ה, הגיע מי ששימש אז כשגריר ישראל באו"ם - מר בנימין נתניהו - להקפות אצל הרבי. פגישתו עם הרבי תועדה אז מעל גבי גליון ה"אלגעמיינער זשורנאל":

בנימין (ביבי) נתניהו, השגריר הישראלי החדש באו"ם, הגיע ביום חמישי האחרון לאחר חצות הליל אל הרבי מליובאוויטש, באיסטערן פארקוויי שבברוקלין. נתניהו הגיע כדי לחגוג את ההקפות ולראות כיצד שמחים, שרים ורוקדים בשמחת תורה אצל הרבי מליובאוויטש. הוא עלה על הבמה יחד עם יועציו וחבריו, ועוד קודם לתחילת ההקפות הוא התקבל בחמימות אצל הרבי מליובאוויטש. השגריר אמר שזהו כבוד גדול ונדיר בשבילו להיפגש עם הרבי בעצמו. נתניהו אמר שבמשך שנים הוא הולך בעקבות דבריו ודרישותיו של הרבי, והלוואי שבישראל יקשיבו לעמדותיו ודעותיו של הרבי, כי אז המצב של המדינה היהודית יהיה טוב יותר הן מבחינה צבאית, הן פוליטית והן כלכלית. הרבי מליובאוויטש העיר, שאז היו גם הרבה פחות קרבנות מחיי אדם. נתניהו הנהן בראשו.

מסביב, בבית המדרש, עמד קהל עצום. בסביבות חמשת אלף איש, אפשר ויותר. הם מילאו את כל הקצוות, בית הכנסת היה מלא באנשים שהגיעו להקפות. נתניהו הביט סביב ואמר לי שזהו "מחזה לא ייאמן". זה ממש פנטסטי". הרבי מליובאוויטש דיבר איתו בעברית מודרנית. לאחר השיחה, שארכה לערך ארבעים דקות, השגריר הישראלי תרגם את דברי הרבי למלוויו באנגלית.

כיבדו את הדיפלומטים הישראלים ויועציהם בספרי תורה הליכה להקפות ואמירת פסוקי "אתה הראת". נתניהו אמר את הפסוקים בהתעוררות רבה ורקד עם ספר התורה בהתלהבות. בבית הכנסת היה חם וצפוף, אבל נתניהו הבהיר שהוא אוהב להידחק בין יהודים.

הרבי מליובאוויטש דיבר איתו אודות המלחמות של ישראל. על מלחמת ששת הימים, מלחמת יום הכיפורים ומלחמת לבנון. הרבי אמר שבכל פעם שישאל עמדה איתנה וחזקה היא ניצחה, וכאשר רק היססה ופנתה אל הפשרות, הצד הערבי פירש זאת בכך שישאל אינה בטוחה בעצמה והוא התקיף. הרבי מליובאוויטש נתן לשגריר ישראל באו"ם כמה דוגמאות להוכיח לו שהוא מדבר על עובדות ולא על תאוריות. הרבי אמר שישאל אינה יכולה להיות כמו מדינות אחרות, ארץ ישראל היא אחרת - הוא הטעים.

הרבי מליובאוויטש אמר שאם שמעון פרס היה מבקש מהאמריקאים ארבע מיליארד דולר, וואשינגטון היו נותנים לו. נתניהו שאל את הרבי האם הוא היה בקשר עם ראש הממשלה שמעון פרס בביקורו באמריקה. הרבי ענה לו בחיוך כי זהו ענין "ביני לבין פרס"... כפי הידוע לי, שמעון פרס כתב מכתב לרבי מליובאוויטש לאחר שהוא נהיה ראש ממשלה.

נתניהו אמר שברצונו להמשיך הלאה בקשריו עם הרבי מליובאוויטש. "אני רוצה להיות איתו בקשר קרוב, כי הוא אדם נדיר, מנהיג יוצא מן הכלל". אמר בנימין נתניהו.

ובאו"ם - לבוא אל ביתו של הרב ג'קובסון לאחר התוועדות הרבי, ולנצל את ההפסקה שבין ההתוועדות להקפות לעשיית קידוש ואמירת לחיים בביתו. לאחר מכן היה ר' גרשון בער מלווים ל-770.

מקומם של אנשים אלו היה סמוך למקומו הק' של הרבי, ובשעת ההקפות היה ר' גרשון בער מציגם בפני הרבי. שיחות רבות בין אנשים אלו לרבי זכה ר' גרשון בער לשמוע, וזיכה את הרבים בהעלותו דברים אלו על הכתב בעיתונו.

להשבית אויב ומתנקם

בעיצומו של היום הקדוש, יום הכיפורים תשל"ד, נפתחה התקפה כללית על העם היושב בציון. בתוך מספר שעות התמוטטו קווי ההגנה שבחזית, וכוחות האויב המצרי והסורי שעטו אל תוך הארץ. שמע המלחמה הגיע עוד בעיצומו של יום הכיפורים אל 770, ובהלה אחזה בקרב כל.

ענינים שמיימים רבים הובנו אז. דבריו של הרבי מהתקופה שקדמה לכך על דבר הצורך 'להשבית אויב ומתנקם', הבקשות לארגן תפילות של ילדי ישראל במקומות הקדושים ועוד ענינים רבים - בשביל להקדים רפואה למכה.

ביום שלאחר פרוץ המלחמה - "בשם השם" - יצא הרבי ללוויה שעברה בסמוך ל-770. בדרך שובו מן ההלוויה לחדרו הק', הבחין הרבי בר' גרשון בער שעמד בצד, קרא לו ושוחח עימו.

ביומני התקופה נזכרים חלקי שמועות מן הנאמר באותה השיחה. תורף הדברים הוא: יש לכתוב שלא ידאגו, ויהיו ניסים יותר מאשר במלחמת ששת הימים. צריך להתקדם ולכבוש יותר ולתת לאנשי הצבא לעשות כפי דעתם בלי להתפעל מהלחץ של ארצות הברית והאו"ם.

גליון הקרוב של ה"אלגעמיינער" - שבתקופת הלחימה יצא לאור פעמיים בשבוע - פורסמו דבריו של הרבי בעמוד השער, באותיות מודגשות נכתב: "הרבי מליובאוויטש מנבא נצחון גדול לצבא הישראלי". בגוף הכתבה ציטט ר' גרשון בער את דברי הרבי:

"הרבי מליובאוויטש אמר ביום ראשון, שהיהודים ינחלו את הניצחון הגדול ביותר שייתכן, ושונאי ישראל יקבלו מפלה מבחילה, במלחמה שהחלה ביום כיפור.

בראיון נדיר עם כותב השורות אמר מפורשות הרבי מליובאוויטש, שהנצחון הנוכחי של "מלחמת יום הכיפורים" יהיה גדול יותר מהנצחון של מלחמת ששת הימים.

דברי הרבי על המלחמה בשער העיתון

ר' גרשון בער מראיין את הרב חזקוב במשרד המזכירות

הרבי העיר בחיך, שאין צורך להבהיר ש"להם יהיה מפלה גדולה מהקודמת".

הוא הוסיף, שצריך לראות שהיהודים לא יתנו שירמו אותם ויטלו מהם את הנצחון תמורת "נזיד עדשים" - כפי שהתבטא הרבי.

הרבי גם הביא את תקוותו, שהמנהיגים הישראלים לא יכנעו ללחצים של מדינות העולם ושל האו"ם. הוא הדגיש, שצריך לכבוש כמה שיותר שטחים ערביים ובזריזות, וכל דקה שמתמהמהים מחמיצים את ההזדמנות הגדולה, וזה גובה קרבנות קשים.

השיחה עם הרבי הייתה אירוע נדיר. מחמת שזו הפעם הראשונה שהרבי מליובאוויטש דיבר בכזו פתיחות אודות המלחמה, והסכים לי לפרסם זאת.

בשבועות הקרובים, המשיך העיתון להביא את דבריו של הרבי בהבלטה, ויחד עם ההבטחות לניצחון הגדול שיהיה, גם האזהרות מפני ההתמהמהות של המנהיגים המדיניים וערבוב שיקולים זרים בלחימה. "הרבי מליובאוויטש אומר שצריך לכבוש את דמשק ולשחרר את היהודיים הסורים המקומיים" זעקה כותרת באמצע ימי הלחימה.

לאחר המלחמה, בטור המערכת כתב ר' גרשון בער: "מאיפה הרבי ידע שאנשי הפוליטיקה מפריעים לאנשי הצבא? מיד אחרי המלחמה נוכחנו בצדקת דבריו. זוהי מציאות - המנהיגים הפוליטיים לא נתנו לאנשי הצבא להוציא לפועל את מלאכתם. זוהי מציאות - אם לא היו מתמהמהים, הניצחון היה גדול יותר".

בסיסמת ופרצת

חלק נכבד היה לו ל"אלגעמיינער זשורנאל" בסערת המבצעים שהחלה בשנות ה'למוד"ים. מבצע תפילין - שהחל כבר בשנת תשכ"ז, קיבל תנופה חדשה עם תחילת פעילותם של 'טנקי המצוות' באלול תשל"ד. באותה השנה הכריז הרבי על חמשה מבצעים חדשים, ולמנין הצטרפו בשנתיים שלאחר מכן עוד ארבעה מבצעים.

כל פריצתו של מבצע חדש לוותה בדיווח נרחב על כך מעל גבי "האלגעמיינער". העיתון ליווה את הפעילות בהדפסת דברי הרבי ובכתבות סיקור אוהדות. לעיתים אף הגיה הרבי את המודעה שפורסמה בעיתון אודות המבצע החדש.

שיחות חודש תשרי תשל"ה סבבו רבות סביב המבצע החדש שהחל אך באלול הקודם - מבצע נרות שבת קודש. במשך כמה וכמה התוועדות ביאר הרבי בהרחבה את הסיבה והצורך במבצע. שיחותיו של הרבי בענין פורסמו בהרחבה בעיתון, לצד מודעות בהם קריאתו שגם ילדות קטנות ידליקו נר שבת.

שבוע אחר שבוע התנוססו הכותרות: "הרבי מליובאוויטש קורא להציל דורות יהודיים על ידי הפצת ענין הדלקת הנרות גם ע"י ילדות קטנות" "קריאה מיוחדת של הרבי מליובאוויטש: להאיר את העולם ולהאיר את הבית היהודי ע"י חיזוק והפצה של מצוות הדלקת נרות שבת" וכדומה.

בכ' חשוון תשל"ה, בהתוועדות מיוחדת ופתאומית, נשא הרבי שיחה נפלאה אודות הדלקת הנרות ע"י ילדות קטנות, תוך לימוד ענין זה מפרשת השבוע - פרשת חיי שרה. באותו שבוע, נדפסה שיחה זו ב"אלגעמיינער" תחת הכותרת: "מפרשת השבוע ניתן ללמוד שגם ילדה בת שלוש צריכה להדליק נר שבת, אומר הרבי מליובאוויטש בהתוועדות מיוחדת".

בעקבות הפרסום הנרחב ב"אלגעמיינער" פנו אל הרבי מספר רבנים בשאלות על הענין. במכתביהם הם ציינו את ה"אלגעמיינער" כמקור המידע

שיחת הרבי בקשר להדלקת נרות

המודעה ע"ד ההתעוררות לקראת ח"ש

בו ראו את קריאתו של הרבי. גם מעל גבי הגליון, במדור 'מכתבים למערכת' החל להתפתח דיון תורני נרחב בנושא. לאחדים מהשולחים ענה הרבי במכתבים פרטיים, ומעל גבי העיתון ענה לשאלות הרבנים הרב שלום דובער לוי. לאחר מכן הורה הרבי לרב לוי לפרוץ קובץ בענין הדלקת הנרות.

העיתון המשיך ללוות את המבצע כל הזמן. הוא דיווח מפעם לפעם על מספר נרות השבת שחולקו, ומודעות קריאה להדלקת הנרות נדפסו אף הם בו.

מקום הפרסום העיקרי של הדינר השנתי שהיה נערך לטובת 'מבצע נש"ק' היה גליון ה"אלגעמיינער". באופן קבוע ובמשך שנים, בעמוד הראשון, מעל שמו של העיתון, התנוססה הקריאה להדלקת נרות שבת ע"י כל אשה ובת.

בהתוועדות ערב ראש חודש סיוון תשל"ז, עורר הרבי ע"ד הצורך להתכונן למתן התורה מחדש בחג השבועות ע"י הוספה בתורה ומצוות. בסיום הפארבריינגען, בצאתו מבית הכנסת הגדול בדרך לחדרו, קרא הרבי לר' גרשון בער ואמר לו שאין זה נראה שמישהו יקפוץ על ענין זה. וכיון שר' גרשון בער הקשיב להתוועדות ויכול לפעול בענין, שידפיס אודות כך בעמוד הראשון של העיתון - ודווקא בעמוד הראשון - ואולי זה יפעל משהו. כמוכן שר' גרשון בער מיהר להדפיס את דברי הרבי בעמוד הראשון של עיתונו.

הוראה נוספת שפרסומה ב"אלגעמיינער" גרם נחת רוח לרבי. ב"ט כסלו תשמ"מ, דיבר הרבי על מצב העולם המדרדר והולך, "מלכויות מתגרות זו בזו". הרבי הורה שבשל כך יש צורך בהוספה מיוחדת בתפילה, ובפרט אודות השלום ואהבת ישראל. כהוראה מעשית ביקש הרבי שיפרסמו בכל מקום כי יש לומר את תפילת "הריני מקבל... ואהבת לרעך כמוך" לפני התפילה, ואת הפסוק "אך צדיקים" בסיום התפילה.

ידיעה על דבריו של הרבי הודפסה בעיתון, ולצד מסגרת קטנה ובה הפסוקים הנ"ל נכתב: "בכדי להקל על הכל, מדפיסים אנחנו כאן את ההוספות לתפילה בתוך מסגרת, כך שכל אחד ויכל לחתוך זאת ולהכניס לסידורו".

שבבת שלאחר מכן, לקראת סיום ההתוועדות, אמר הרבי:

א רוף פון לוינאוויטשער רבי'ן שליט"א

אראָפּגעבראַכט און פּילע סידורים). און צום סוף דאוונען זאל מען זאגן דעם פסוק "אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את מנוחך" (נוי געבראַכט און תשובות מהרש"ל, אין ב"ח און אין ט"ז, און ווי איינגעפירט בכמה מקומות, און אראפגעבראַכט אין פילע סידורים)

און די התחזקות אין תפילה און אהבת ישראל דורך אָנעמען אויף זיך די מצוה פון אהבת ישראל יעדן טאָג פארן דאוונען, ווי אויך דאָס זאָגן טאָג יעדער תפילה "אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את מנוחך", וועט זיכער אריינברענגען א "התיישבות", "יסוד" בליקייט", אויך אין דער וועלט, ביז מען וועט זוכה זיין צו דער נאולה האמיתית ושלמה. שלום בשלימות, בקרוב ממש.

וויל אויך אריינציען אידן אין דעם, דארף מען זוכן אסערליי מיטלען צו ברענגען און שטארקן שלום און פרידן אין דער וועלט. – איז הזמן גרמא פאסיק און נויטיק אז אידן זאלן זיך נאָכמער שטארקן אין **הקול קול יעקב**. אין אידישקייט בכלל און אין שלום און אהבת ישראל בפרט.

דער לוינאוויטשער רבי, כ"ק **אדמו"ר מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א**, האָט פארעשלאָגן און געבעטן, – אז אלע אידן אָן קיין אונטערשייד, זאלן נעמען אויף זיך דעם מנהג אריי' ז"ל אז פארן דאוונען אינדערפרי זאל מען זאָגן "**הריני מקבל עלי מצות עשה של אהבת לרעך כמוך**". (נוי מען פירט זיך שוין פון לאנג בכמה וכמה מקומות און

אין צוזאמענהאנג מיט דער ערנסטער לאגע פון אומסטאבילקייט אין דער וועלט, ווען "מלוכה'ס רייצן זיך איינע מיט דער אנדערער" (מלכויות מתגרות זו בזו), און מען

כדי פארלייטעטען יעדערן, דרוקן מיר דאָ די בייזע הוספת אין תפילה אין א "ראם", אזוי אז יעדערער זאל קענען דאָס ארויסגיין און אריינלייגן צו זיך אין סידור:

ב"ה
פארן דאוונען

"הריני מקבל עלי מצות עשה של אהבת לרעך כמוך".

"קריאתו של הרבי מלוינאוויטש", לאמירת הפסוקים

"כאן המקום להודות לאלו שעסקו בפירסום הצעה אודות אמירת "הריני מקבל עלי כו" ו"אך צדיקים יודו לשמך גו" - עי"ז שהדפיסו זאת בעיתון, ועוד הוסיפו - להדפיס זאת באופן שכל מי שרוצה יוכל לגזור את הקטע שבו מופיעים ענינים על מנת להדביקים בסידורו, ותבוא עליהם ברכה.

ובהמשך לזה - אתן להם בקבוק משקה . .

הרבי קרא ליו"ר צא"ח - ר' דוד רסקין - ומזג לו 'לחיים'. לאחר מכן שאלו הרבי מי סייע לו בענין, והוא הורה על ר' גרשון בער. ר' גרשון בער ניגש ואמר אף הוא 'לחיים' לרבי, והרבי העניק לו בקבוק משקה בחיך רחב.

הדפסת שיחות הרבי

שלב חדש בהפצת המעיינות על ידי העיתון החל בשנת תשל"ו, כאשר שיחה שבועית של הרבי הייתה מתפרסמת בעיתון. מי שדאג לכך היה הרב מנחם מאיר בלאו, הוא גם שהחל להדפיס בעיתון את המודעות המזמינות את הקהל לבוא ולהשתתף בהתוועדויות הרבי.

שיחות אלו התפרסמו בעיתון תחת הכותרת "תורה דעגאנקען"] = רעיון תורני], ועל הדפסתם שילם ר' מנחם מאיר מכספו הפרטי. הרב בלאו היה מעורב בכמה יוזמות נוספות של פרסומים חב"דיים בהאלגעמיינער, מלבד פרסום ההתוועדויות והשיחות, ועל פרסומים אלו קיבל הרב בלאו מהרבי

מענות ועידודים מפליאים.

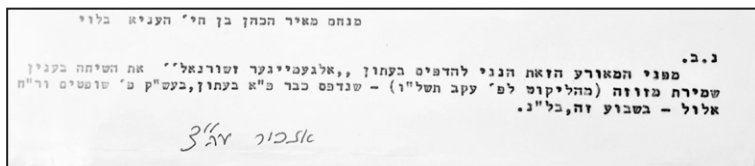
בליל שמחת תורה תשל"ז, כיבד הרבי את מערכת עיתון "האלגעמיינער זשורנאל" באמירת פסוק מה"אתה הראת". הרב ג'קובסון לא נכח במקום, והרבי הורה שבמקומו וכנציג המערכת יגיד הרב בלאו את הפסוק!

זמן קצר לאחר שהחלו להידפס שיחות אלו בעיתון, נשא הרבי שיחה בענין. היה זה לאחר שאחד העסקנים שלא ראה בעין טובה את פועלו של ר' מאיר והדפסת השיחות בעיתון, כתב לרבי את דעתו. בשיחת שבת פרשת בא תשל"ז אמר הרבי:

"צריך לעסוק בהפצת המעיינות ולקרב יהודי שני - לא כמו זה שאומר שאסור להדפיס בעיתון ענינים של תורה וכו', ויש כאלו שמקשיב למה שההוא אומר - ושותקים, שזה אפילו יותר גרוע. והוא אומר שלא זוהי הכוונה. זהו בפירוש כן הכוונה! אם זוהי לא הייתה הכוונה לא היו מאפשרים להדפיס זאת בעיתונים. הוא רואה כיצד השני עסוק בהפצת המעיינות, ודורשים ממנו

תמוז תשמ"ב • העיתון בידיו הק' של הרבי

מענה הרבי [העתקה] על מכתבו של הרב בלאו, בו שאל גם ע"ד הדפסת השיחות

שיעשה גם כן משהו להפצת המעיינות, ואז יש לו שני אופנים: או שיעשה כמו השני - אבל זאת הוא לא רוצה לעשות, כי אינו רוצה להתייגע וכו', ולכן אומר הוא שאין זו הכוונה".

הרבי המשיך:

"זוהי בפירוש כן הכוונה! זוהי הכוונה של כ"ק מו"ח אדמו"ר, כפי שראו בהנהגתו בריגא ובוורשא, וכן כאן בארה"ב, והמפורסמות אין צריכין ראי', זוהי הכוונה, וזה גורם לנחת רוח אמיתי".

בשנות המ"מים, כאשר החל הרבי להגיה בתדירות גבוהה את התוועדויות השבת, נדפסו שיחות אלו בה"אלגעמיינער" (לאחר מכן נדפסו בסדרת הספרים 'ספר השיחות תשמ"ז - תשנ"ב). שבוע אחד הגיה הרבי את ההנחה בלשון הקודש - עבור עיתון 'כפר חב"ד', ובשבוע שלאחריו הגיה הרבי את השיחה באידיש עבור ה"אלגעמיינער".

אפיזודה מעניינת ביותר אירעה באחד הימים שאחרי ל"ג בעומר תשמ"ז. ר' גרשון בער נקרא אל חדרו הק' של הרבי, שם שוחח עמו הרבי בעמידה. לקראת סופה של היחידות הוא שאל את הרבי האם השיחה של ל"ג בעומר תצא לאור מוגהת.

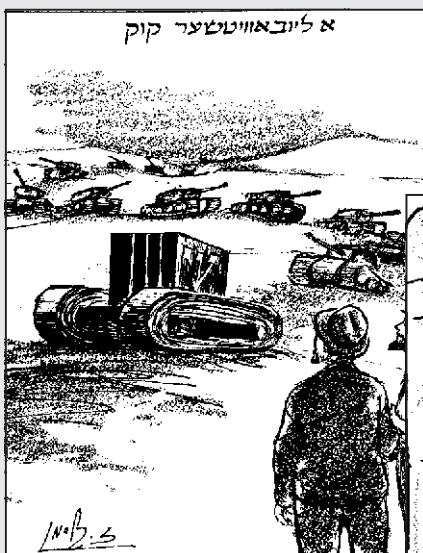
הרבי תמה "ספעלט אויס מיינע שיחות" [= האם חסרים שיחות שלי?] ופנה אל הריל"ג ושאלו "ס'דא א שיחה?" [= יש את השיחה?] הריל"ג הצביע על השיחה שהייתה מונחת על שולחנו הק'. הרבי אמר: "אבער כמובן אז די שיחה זאל ניט אראפנעמען פון דעם ארטיקל און די בילדער פון דעם פאראד" [= אבל כמובן שהשיחה לא תגרע מהמאמר והתמונות של התהלוכה]. לאחר שר' גרשון בער אישר שאכן לא ייחסר מהסיקור אודות התהלוכה אמר הרבי "איך וועל באמיען דאס איבערצוקוקן" [= אעשה מאמץ להתבונן בזה].

באותו הלילה הוציא הרבי לאור את השיחה מוגהת.

כבעיתונים מסוג זה, גם בעיתון "האלגעמיינער" נדפסה קריקטורה שבועית. מטבע הדברים הקריקטורה עסקה בדרך כלל בנושאים הכלליים שעל הפרק. אולם גם במדור זה נדפסו מפעם לפעם ציורים הקשורים לחיים החב"דים והיהודיים.

ציירים רבים ביטאו את רשמיהם במדור זה, אחד מהם הינו הצייר החב"די הידוע, ר' זלמן קליינמן שהיה מפרסם את יצירותיו בעיתון באופן תדיר.

אלול תשל"ד • ציור זה נדפס גם על היטנקים

תשרי תשל"ה

“אתה מחכה לי לבד? היכן שאר היהודים?
כנראה הגעתי מוקדם מדי...”

מצוירי הידועים של ר' זלמן כפי שנדפס בעיתון

ניסן תשנ"ג • בחלק העליון
- פעם... במצרים - משה
רבינו אומר: "כעת היא
שעת הגאולה" וה'ערב-
רב' לעומתו "איזו גלות?",
"מיהו משה הזה?", "אנחנו
לא מוכנים". בחלק
התחתון - כעת - הרבי
אומר: "הגיע זמן גאולתכם"
ולגד נשמעים הקריאות:
"הדיבורים אודות משיח
מביאים לנו בושות רבות",
"הגברים שלנו לא רוצים
לשמוע אודות משיח",
"מי צריך את המשיח?"...

דחות עקלתון

עומד בפרץ מול רוחות זרות, נלחם העיתון על כל הנוגע לציפור נפשה של היהדות והחסידות. החל ממלחמות שלמות העם והארץ, עבור במאבקים על רוח החסידות, וכלה בעמידה איתנה על דבריו של הרבי

מיהו יהודי

הורתו ולידתו של עיתון ה"אלגעמיינער זשורנאל", היו בעיצומם של שנות מאבקו האדיר של הרבי למען שלימותו של העם היהודי ולתיקון חוק 'מיהו יהודי'.

מן ימיו הראשונים של העיתון הוא הצטרף למאבק שניטש בעוז מאז שנת תש"ל. מעל דפיו נדפסו מידי שבוע שיחותיו של הרבי בענין, השיחות החריפות שנשמעו מפי קדשו כמעט בכל התוועדות בשנות הלמ"דים. כחסיד נאמן של הרבי, נלחם ר' גרשון בער במלחמת הקודש נגד המהרסים והמחריבים שחיבלו בכרם היהדות הנאמנה. בעיקר נלחם העיתון ברפורמים ודומיהם, שהיו בעלי כוח ועוצמה בארצות-הברית, ותמכו בנסיון היזק המחיצה המבדילה בין ישראל לאומות.

מחלמה זו ידעה עליות ומורדות אין סוף. לעיתים היה נראה שאך כפסע דרוש לתיקון החוק, אולם תקווה אחר תקווה התנפצה, והחוק האומלל נותר במתכונתו המסוכנת ליהדות. אולם גם במלחמה ארוכה ומתמשכת זו - היו זמנים בהם המאבק הגיע לרמות שיא. כזה היה המצב בעיצומה של שנת תשל"ה.

אל הממשלה באותם ימים הצטרפה מפלגת המפד"ל - שנמנתה על החוגים הדתיים. את הצטרפותה לממשלה היא לא התנתה בתיקונו של חוק 'מיהו יהודי' - ועל כך מוחה הרבי בכאב רב במספר התוועודיות קודש.

הגדילו לעשות באותה מפלגה, ומינו את אחד מחבריהם לשר האחראי על עניני הדת, וככזה, הוא שהיה מופקד על הקלון שיש בחוק הבלתי מתוקן.

ואתו איש זכה וביקר אצל הרבי פעמים מספר לפני כן, ואף הפליא במעלתו של הרבי בפני רבים, מה שהגביר את התמיהה והזעם עליו בקרב חסידי חב"ד.

באחד מחודשי החורף בראשית שנת תשל"ה, נסע אותו שר לביקור בארצות הברית. הוא התארח במספר כינוסים יהודיים בניו יורק, והרצה בפניהם על תפקידו ודעותיו ובמיוחד על הנושא הבווער - חוק מיהו יהודי. חסידי חב"ד ניסו ליצור איתו קשר ולהביא לאזונו את דברי הרבי, אך הוא סירב לקבלם.

בתום תקופת ביקורו בארצות-הברית ולקראת שובו אל הארץ, נערכה לכבודו מסיבת פרידה בבית אחד מנציגי השגרירות בניו יורק. מפאת קשיוו, נכח גם ר' גרשון בער ג'יקובסון באותה המסיבה, ובמהלכה הוא פנה אל השר וביקש לשוחח עימו, לבקשת עיתונאי נכבד כר' גרשון בער לא יכול היה השר לסרב.

ר' גרשון בער הביא בפני השר את תמיהתו ותמיהת החסידים כולם. הייתכן שהשר, שהיה בקשר עם הרבי ואף לא הסתיר את הערכתו אל הרבי, אינו מצייט לדבריו וזעקותיו?

השר השיב בעזות, כי לאורך דרכה ההיסטורית של תנועתו, היא מעולם לא נסתמכה על גדולי ישראל, והייתה לה את דעתה העצמאית והדרך בה הלכה. השר התבטא בחוצפה כי כשם שבשנות העבר, נלחמה תנועתו נגד גדולי ישראל דאז - החפץ חיים ור' חיים עוזר גרודזנסקי, כך ילחם גם הוא כעת נגד . . .

בשבוע שלאחר מכן, כותרות העיתון חוללו סערה. תחת הכותרת 'דיווח מיוחד, ל"אלגעמיינער זשורנאל"' ציטט ר' גרשון בער את דבריו של השר בהרחבה, כפי שאמר לו בשיחתם.

היה זה ימים ספורים לפני יום "ט בכסלו. בהתוועדות באותו היום נשא הרבי שיחה ארוכה וחריפה בענין. בהמשך למחאה על העיכוב בתיקון חוק 'מיהו יהודי', מחה הרבי על דבריו של השר ובזיון החפץ חיים. הרבי אמר כי על תלמידי החפץ חיים שעודם בחיים מוטלת חובת המחאה.

The image shows a scanned page from a Jewish newspaper, likely from the "Merkaz" (center) section. The main headline reads: "מיר האבן געקעמפט גענו הפין חיים אז מיר ווערן קעמפן גענו לויבאוויטשער רבי'ן זאגט דה רפאל". Below the headline, there are several columns of text in Yiddish. The text appears to be a report or commentary related to the article in the main document, mentioning figures like "הרבי" (the Rebbe) and "השר" (the Minister). The page layout includes a header with the date "ד'טבת תשנ"ד" and the newspaper's name "מרכז".

הדיווח בה"אלגעמיינער" אודות דברי השר

גם לאחר שפרשה זו שככה, המשיך העיתון במאבק על שלימות העם, ובמלחמה נגד ארגונים שונים שניסו לקעקע את הזהות היהודית בקרב יהודי ארצות הברית.

נס אנטבה

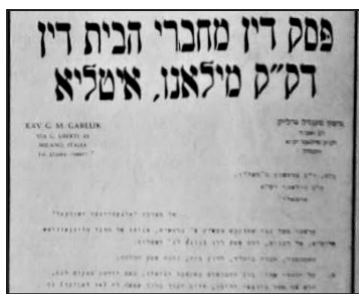
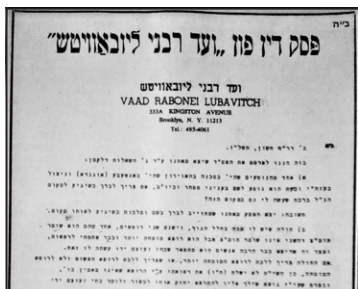
ביום שבת קודש, ה' תמוז תשל"ו, המריאו מטוסי חיל האוויר הישראלי אל אנטבה שבאוגנדה, בדרכם למבצע חילוץ של כמאה יהודים שנחטפו בידי מחבלים. מבצע החילוץ המורכב והמסובך הצליח מעל המשוער בצורה ניסית ביותר. שבת לאחר מכן, בהתוועדות י"ב תמוז, התייחס הרבי למבצע ולגודל הנס, וקרא לנצל את ההתעוררות שחלה בעקבותיו בעם ישראל על מנת לחזק את קיום התורה והמצוות. במשך החדשים שלאחר מכן המשיך הרבי לדבר אודות הנס והשלכותיו, תוך הדגשת והפלאת הניסים הגדולים שאירעו.

לחוגים קיצוניים מסוימים הפריע קריאתו של הרבי ועוררה התנגדות רבה. היו אלו חסידי סאטמער וחוגיהם שסרבו להכיר בעובדת הנס, ונימוקם עמם - כי לא יתכן שהקב"ה יעשה נס ע"י 'צבא הציונים', ומה גם תוך כדי חילול שבת...

כבכל עניני קדושה, ככל שהרבי הרבה לעודד ולפרסם ע"ד הנס - כך דאג צד ה'לעומת זה' לחזק את מלחמתו נגד. מי שנטל חלק גדול בפרסום הניסים היה כמובן עיתון ה"אלגעמיינער", ומשכך - כוונו חלק ניכר מההתקפות נגדו. מספר חודשים המשיך הרבי לדבר אודות הנס הגדול, והשיב לדבריהם של המקטרגים והמשטינים. הם מצידם, הטילו חרם על העיתון.

בני מערכת העיתון

חלק ממכתבי הרבנים ופסקים בקשר למבצע אנטבה

בהתוועדות שמחת תורה תשל"ז, התייחס הרבי לאותם חוגים המנסים להתעלם מן הניסים ולהכישם, והציג שלוש השאלות הלכתיות שביורם ופסיקה בהם יענו על השאלה האם היה זה מבצע ניסי או שמה לאו.

על פני חצי עמוד עיתון פרסם ה"אלגעמיינער" את שאלותיו של הרבי. "הרבי מליובאוויטש דורש מרבנים פסק הלכה ברור האם מותר ליהודים להינצל ע"י כוחות צבא המאמינים ב"כוחי ועוצם ידי"?" שאלה הכותרת, ובמסגרתה נפרשו שלוש השאלות.

בשבעות הבאים מלאו דפי העיתון בעשרות (!) מכתבי רבנים מכל רחבי העולם, שפסקו את הדין כדעת הרבי כי מבצע אנטבה היה נס גדול. פסקם של 'ועד רבני ליובאוויטש', 'בית דין רבני חב"ד', מכתבם של הרבנים פיקארסקי והירשפרונג, ועוד מכתבים רבים של רבנים חב"דים ושאינם נדפסו בעיתון.

עם תחילתה של הפרשיה, מספר שבועות אחרי הנס הגדול ופרסומו בה"אלגעמיינער", פרצו מספר אברכים מהחסידות הנ"ל למשרדי העיתון וחוללו במקום פוגרום של ממש. שבועיים לאחר מכן, הצליחו אותם בני בליעל לאתר

את בית הדפוס בו הדפיסו את העיתון, הסתננו לתוכו באמצע הלילה, ושרפו את ערמות העיתונים שעמדו ארוזים ומוכנים לחלוקה. גם לאחר מקרה זה לא נכנע ר' גרשון בער. עוד באותו היום נערך עיתון מחדש ונסדר לדפוס, מעל לשם העיתון נכתב בגדול 'הוצאה שניה'. בתוך הגליון סיפר ר' גרשון בער את הסיפור שמאחורי ה'הוצאה המיוחדת', והשתלח באותם ונדליסטים ושולחיהם.

לאחר חודש תשרי, משהמשיכו אותם חוגים בדברי הבלע נגד ה' ונגד משיחו, ולמולם ניצב ה"אלגעמיינער" ונלחם בחירוף נפש את מלחמת חב"ד, הגדילו אותם פורעים לעשות. בקבוק תבערה הושלך לילה אחד לתוך משרד המערכת, והבנין כולו עלה באש. הנזקים הכלכליים היו עצומים, אולם לר' גרשון בער זה רק הוכיח עד כמה מלחמתו נצרכת וחשובה.

מספר חדשים נמשכה השתוללותו של אותו החוג, מולם ניצב ה"אלגעמיינער" והציג לעין כל את מעשיהם הנלוזים. כך לדוגמא, כשאחד מ'טנקי המצוות' עבר בשכונתם ונתקל במערב שהסתיים כמעט בלינץ'. גלגלי הטנק נוקבו, אבנים הושלכו עליו מכל עבר, אחדים מהטנקיסטים נפצעו ואך בנס הצליחו להיחלץ משם בשלום. ה"אלגעמיינער" דיווח על כך בעמוד הראשון, לצד תמונתם של שניים מהטנקיסטים מביטים מבעד לשמשה הקדמית המנופצת. חלפו מספר חדשים עד שנרגעו הרוחות.

כיתוב: דוד משה מוסקוביץ וראובן מטוסוב, שניים מהטנקיסטים מביטים דרך השמשה הקדמית המנוצצת של טנק-המצוה ההרוס

בר"ח אדר תשמ"ח, בתוך ימי ה'שלושים' על הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא ע"ה, נקרא ר' גרשון בער ליחידות מיוחדת בחדרו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בביתו שברחוב 'פרזידנט'.

ביחידות, הודה לו הרבי במילים מיוחדות על כך שהקדיש את הגליונות שלאחר פטירת הרבנית לעילוי נשמתה, על הכתבות, המודעות והתמונות. הרבי אף הוציא ממגירתו 470 דולר - כגימטריא של שם הנפטרת - והעניק לר' גרשון בער כהשתתפות בהדפסת העיתון.

הרבי חזר שוב והודה לו על הדפסת התמונות בעיתון למרות הביקורת על כך (כנראה הכוונה להדפסת תמונת הרבנית הצדקנית בשער העיתון - שגררה התנגדות של חוגים מסוימים).

לאחר מכן התבטא הרבי בכאב רב על מלחמת החוג הידוע מבני-ברק ועל התנגדותו לכל דבר הקשור בליובאוויטש, ובין הדברים אף אמר (תוכן) "מה הוא רוצה ממוני?..."

בגוף הכתבה לא הארכנו בדברנו על אותו איש ומלחמתו. אולם יש לציין כי מערכה ארוכה וכואבת ניהל העיתון עם אותו מנגד ידוע מבני ברק. וכך רשם לזכותו הטלת חרם גם מצד חוג זה על הקריאה בעיתון. מלחמה זו כקודמותיה, פגעה גם כלכלית בעיתון, שמתוך עמידה על עקרונותיו הפסיד מנויים רבים ומפרסמים רבים חדלו לפרסם בו. אחד מהשותפיים הראשונים של העיתון, שתמיכתו הכלכלית הייתה משמעותית ביותר - פרש מאחזקת העיתון בעקבות העמידה הבלתי מתפשרת של ר' גרשון בער על דיעותיו.

רזיקער עולם אויף דער לוויה פון דער ליובאוויטשער רביצ'י

הרבנית חי' מושקא שליט"א ז"ל נפטרה בלילה ה'ט"ו שבט ה'תשמ"ח (17.12.1987) בחדר הישיבה של בית הוריה ברחוב פרזידנט. הרבנית הייתה בת 77 שנה. הרבנית הייתה נשואה לרב חיים מושקא שליט"א ז"ל, ממנה נולדו לה שני בנים, הרב יצחק מושקא שליט"א ז"ל והרב יעקב מושקא שליט"א ז"ל. הרבנית הייתה נשואה לרב חיים מושקא שליט"א ז"ל, ממנה נולדו לה שני בנים, הרב יצחק מושקא שליט"א ז"ל והרב יעקב מושקא שליט"א ז"ל.

ליובאוויטשער רבי רעדט צו שלחום וועגן דעם באדייט פון אהבת ישראל און נחום אבליים

הרבנית הייתה נשואה לרב חיים מושקא שליט"א ז"ל, ממנה נולדו לה שני בנים, הרב יצחק מושקא שליט"א ז"ל והרב יעקב מושקא שליט"א ז"ל. הרבנית הייתה נשואה לרב חיים מושקא שליט"א ז"ל, ממנה נולדו לה שני בנים, הרב יצחק מושקא שליט"א ז"ל והרב יעקב מושקא שליט"א ז"ל.

פון מיט פאשרלייטונגען קעגן גענער רבי'ן און זיינע חסידים רופט ארויס דערשיטענען

הרבנית הייתה נשואה לרב חיים מושקא שליט"א ז"ל, ממנה נולדו לה שני בנים, הרב יצחק מושקא שליט"א ז"ל והרב יעקב מושקא שליט"א ז"ל. הרבנית הייתה נשואה לרב חיים מושקא שליט"א ז"ל, ממנה נולדו לה שני בנים, הרב יצחק מושקא שליט"א ז"ל והרב יעקב מושקא שליט"א ז"ל.

עמודו הראשון של עיתון "האלגעמיינער זשורנאל" לאחר הסתלקות הרבנית בכ"ב שבט תשמ"ח

מה רוצים מליובאוויטש?!

מאמרו של ר' גרשון בער ג'יקובסון

במקומות רבים לא אוהבים את חסידי ליובאוויטש. לעיתים שומעים התלוצצויות, לפעמים התמרמרויות וסתם שנאה וליצנות על חשבון ליובאוויטש.

לפעמים יוצא לי לחשוב, מהיכן מגיעה אותה התכעסות, מדוע יש שנאה כה עזה לליובאוויטש? עד היום לא ניתנה לי כל תשובה הגיונית, לאף אחד אין פתרון לוגי לשאלה מדוע יש כה הרבה מתנגדים שאינם סובלים את ליובאוויטש.

במיוחד זה צף על פני השטח בזמנים בהם ליובאוויטש מגבירה את פעילותה כמו בשבועות האחרונים, כאשר ברחובות ניו יורק וערים אחרות במדינה נצפו רכבים ארוכים בהם יושבים צעירי החסידים וקוראי ליהודים להוסיף בלימוד התורה וקיום המצוות. או כאשר חסידי ליובאוויטש החלו ב'מבצע תפילין' או כשפועלים ומסעירים בארץ ישראל סביב הענין של "מיהו יהודי". אזי שומעים את התחזקות הטענות ההם.

באחד הימים האחרונים נסעתי במונית לברית בוואשינגטון. במושב שלפני ישב ראש ישיבה מפורסם, גאון ואיש ציבור. כשעברנו במנהטן ראינו דוכן של ליובאוויטש, שהיה מלא בפלקטים שונים אודות מזוזות, תפילין וקביעת עיתים לתורה. עקב עומס התנועה התעכבנו מעט רגעים לצד אותו הדוכן, וראש הישיבה פער את עיניו בתדהמה למראה בחורי ישיבה צעירים המסתובבים עם ציציות בחוץ ומחלקים לעוברים ושבים פרוספקטים של ליובאוויטש. ראינו גם כיצד מכניסים הם יהודים אל ה'טנק' ומניחים להם תפילין. עקבתי אחר הבעות פניו של ראש הישיבה. הוא הביט ושתק.

כאשר המונית שלנו נסעה משם הלאה, החל הוא לדבר. דבריו היו מלאים בטענות ותערומות. "דרך חדשה! היכן שמענו על דבר כזה, לעמוד ברחוב ולעשות תעמולה? היכן כתוב זה בשולחן ערוך, על מה חסידי ליובאוויטש מסתמכים, דרך חדשה ופראית..."

שאלתי אותו: מה אכפת לך שכך ליובאוויטש פועלים, למי זה מפריע? גם סיפרתי לו שמכר טוב שלי, מניח תפילין מידי יום ברכבים של ליובאוויטש, וזוהי טיפת היהדות היומית שלו שמחיייה אותו.

"לשם מה צריך זאת", אמר ראש הישיבה ברוגזה "מדוע אין הם עושים

תעמולה נגד שירות לאומי לבנות..."

לפני כשבועיים הייתי בחתונה, ובשולחן עימי ישב רב ידוע מבורו-פארק. כאשר הוא שמע כיצד מנגנים את הניגון החדש "האדרת והאמונה", בלחן של הצבא הצרפתי, המרסלייז, הוא התחיל לשפוך אש וגפרית על הניגון החב"די החדש. הוא לגלג והתלוצץ, ושאל מתי ישירו בליובאוויטש את 'כל נדרי' עם ניגון זה.

כאשר הדבר מגיע ל"מיהו יהודי", חורגים גבולות הביקורת על ליובאוויטש מכל הפרופורציות. קודם כל טוענים הם, שהבעיה כלל אינה בעיה. לאחר מכן שואלים, מדוע חב"ד מתעסקים דווקא בענין זה של חוק "מיהו יהודי" ולא בחוק של ניתוחי מתים וגיוס בנות. הם מוחים על הפעולת המחאה העולמית של חב"ד, על השיח ברחוב היהודי והתעמולה לשינוי חוק "מיהו יהודי". שאלתי כמה מגדולי הדור, מדוע הם כה מתיסרים למראה העבודה של ליובאוויטש בנוגע למיהו יהודי? הם ענו לי, שישנם גדולי דור רבים, והרבי מליובאוויטש הוא רק אחד מתוך גדולים רבים, אבל חסידי ליובאוויטש מעוניינים להשליט על כולם את הדעה והעמדה של הרבי שלהם. שום הוכחה לכך לא היה להם, אבל מהטענות שלהם היה ברור, שאין להם צורך בכל הוכחה, שנאת חינוס אינה זקוקה לכל יסוד.

שבט תשל"ה

ההתנגדות החריפה לליובאוויטש מגיעה בעיקר מצד המנהיגים. רובם הגדול של הציבור מכל הסוגים, בני תורה, חסידים ויהודים חרדים דוקא מתייחסים לליובאוויטש באהבה ובדרך ארץ. ההתנגדות מגיעה מהרבנים ראשי הישיבות והעסקנים שמסתובבים ומתסיסים שליובאוויטש "חוטפים, משתלטים ומנסים לנתב" את רוח החיים היהודיים.

בנסיעתי לברית עם ראש הישיבה, שאלתי אותו מדוע אין הוא מורה לתלמידיו לעשות בחודשי הקיץ - כאשר הישיבות חופשות מהלימודים - מה שהבחורים החב"דיים עושים. ראש הישיבה ענה לי, שאין לו את התוקף והאומץ הדרוש בשביל לשלוח את תלמידיו לכל רחבי אמריקה על מנת שיפיצו יהדות. שחלק מתלמידיו עובדים בחודשי החופש כמלצרים במלונות שבמנהטן, ועבודות נוספות. הוא אמר, שרק לרבי מליובאוויטש יש את הכוח לשלוח מאות תלמידים לכל קצוות העולם על מנת שידפקו על דלתות ויפיצו יהדות. הוא הכיר את פעילותם האדירה של חסידי ליובאוויטש באמריקה, אך עם כל זה היו לו טענות. כפי שנראה לי, הוא עצמו אינו יודע את הסיבה והיסוד להתנגדותו לליובאוויטש.

בין אם הרגיש זאת בין אם לאו, אותו עסקן הודה בעובדה, שהרבי מליובאוויטש צבא של מסירות נפש, שנודדים אל פינות שכוחות במדבר היהודי, ושם מקימים נווה-מדבר של תורה עבור הנפשות היהודיות המעולפות. הרבי מליובאוויטש והחסידים הצילו שכונה יהודית מאבדון בזה שלא ברחו אל שכונות אחרות. הם פרצו בקמפיין לתיקון חוק "מיהו יהודי" ולא מרפים ממנו, כי הם מאמינים שזהו ענין קריטי. הם הוכיחו והראו, שאפילו ברוסיה הסוביטית יכולים הם להעמיד דור של למדנים, עסקנים ויראי שמים.

קעת הם התחילו בקמפיין המצוות, ע"י הרכבים הארוכים (הרבי מליובאוויטש כינה אותם "טנקים"). להילחם בהתבוללות ע"י מצוות הנחת תפילין, קביעת מזוזות, נתינת צדקה קניית ספרים וקביעת זמנים ללימוד תורה. ובכל יום בבוקר יוצא לדרך צבא של מאות בחורי ישיבה, לא בדרכו אל הים, לא אל ההרים וגם לא בשביל לעשות כסף, אלא בשביל להציל נשמות יהודיות המסתובבות ואבודות ברשות הרבים של אמריקה. הם עייפים ויגעיים, אינם יודעים מנוחה וחופש, ועסוקים בהרצת התורה והיהדות במסירות נפש. כי הרבי מליובאוויטש כך הורה להם, והוא הביא גמרא בה כתוב שאם מוצאים ולו מזוזה בודדה בעיר הנידחת, שנגזר דינה לחורבן, מצילה המזוזה את העיר. בא הרבי מליובאוויטש ורוצה להציל את העולם מחורבן ע"י קביעת מזוזות - הכיצד יכולים אתם לצאת נגדו!!?

בתוך הגליון.

הפעולות הגדולות לזירוז ביאת המשיח התפרסמו גם הם בעיתון. על כל כינוס שנערך ב-770 בקשר זה דווח בהרחבה, ומודעות על הצורך בהכנה לקבלת פני משיח הודפסו בעיתון הכללי אף הם.

תחת הכותרת "קול קורא" הודפסה בין פסח לעצרת קריאתם של רבנים שונים, רבים מהם שלא חסידיו חב"ד בגלוי, המצטטת את דברי ה"לקוט שמעוני" הידוע על השנה שמלך המשיח נגלה בה, וקוראת לאחינו בני ישראל שבכל אתר ואתר "שכל המלחמה והניסים והנפלאות הם מסימני הגאולה", ולהוסיף במצוות ובמעשים טובים לקרובה.

לאחר כ"ז אדר תשנ"ב, נתווספה לעיתון מודעה קבועה ובה בקשה לאמירת תהילים לבריות הרבי ולזירוז התגלות המשיח. בתשרי תשנ"ג, כאשר הרבי החל לצאת ולהתראות עם הקהל, נדפסה תמונתו של הרבי יושב בחדר המיוחד בעמוד הראשון, ובהתרגשות רבה דווח על חודש תשרי המיוחד עם הרבי.

ב"ד. בין פסח לעצרת, הרי תחא שנת אראנז נפלאות.

קול קורא

ליקוט בני ישראל ורוב בני ארצי ארץ
 על חקוקי כלי הדין ולקול אברכי ישראל ועל כל
 ישראל ומחמת שנת אראנז והנה הכתובת הקולקטית של כל
 קולקט זה יולקו בו יכיר ויכנס וידברו בסוף השנה האחרונה
 על כל המעשה הנשגב שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב
 ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד

**אמר רבי יצחק: שנה שמלך המשיח נגלה בו... מלך פרס
 ומתגדל במלך ערב. וכל אומות העולם מתרששים ומתב-
 הלים. וישראל מתרששים ומתבבלים ואומרים להיבן נבוא
 ונלך להיבן נבוא ונלך, ואומר להם - נבי אל תתראו כל מה
 שעשיתו לא עשיתו אלא בשלכם, מפני מה אתם מתר-
 אים. אל תראו הגיע זמן גאולתכם.**

אחות נפשות, תחת נפשות, רבנים אגלה שנה האחרונה נתיב סגור ונעולה רבנים רב
 ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד

בין כ"ז אדר ת"ש ור"ח אדר ת"ש
 א. האם יצאה תמונתו של הרבי יושב בחדר המיוחד עם הקהל ובהתרגשות רבה דווח על חודש תשרי המיוחד עם הרבי.
 ב. על מה עסקו רוב קולקט זה כולו בפיגמליו. רבני בני ישראל.
 ג. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 ד. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 ה. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 ו. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 ז. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 ח. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 ט. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 י. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 יא. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 יב. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 יג. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 יד. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 טו. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 טז. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 טז. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 טז. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.
 טז. מה נפלאות שנת אראנז שנת סגור ונעולה רבנים רב ורוב בני ישראל ולקול משמתי יסוד רב חסד.

ה'קול קורא' כפי שנדפס בה'אלגעמיינער'

"קמפין המשיח של ליובאוויטש מתעצם יחד עם ההתחזקות בבריאותו של הרבי" "חסידי ליובאוויטש אומרים, כי דבריו כי נמצאים ב"מות המשיח" ניכרים לעין כל". אלו הם חלק מהכתורות בשבועות שלאחר תשרי. בחודש כסלו כבר דווח בהרחבה על שירת "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד" מול פני הקודש.

לקראת יו"ד שבט תשנ"ג, כאשר מבטה של התקשורת העולמית הפונה לעבר מרפסת העץ שבמערב בית משיח 770, הגביר הרב ג'יקובסון את כתיבתו על הענין. כך כתב בשבוע שלאחר יו"ד שבט בטורו "מיינ מענונג":

"לפני שנים רבות, הרבי מליובאוויטש אמר לקבוצת עיתונאים, שצריך לכתוב רבות אודות משיח, כי זה ימהר את גאולתו של

ח"י שבט תשנ"ב

העם היהודי והעולם כולו. הרבי מליובאוויטש אז הסביר, שכאשר כותבים אודות ענין כזה כביאת המשיח, מתחילים האנשים לדבר אודות זה, וכאשר אנשים מדברים אודות זה, מתחיל העיסוק בענין זה ויהודים מתחילים להבין שהגאולה השלימה אינו ענין ערטילאי שייטכן ויבוא בעתיד הרחוק. אלא זהו ענין אקטואלי, שיכול וצריך להיות בדורנו אנו.

הרבי מליובאוויטש הסביר, שהאמונה בביאת המשיח, הצפיה והבטחון שהקב"ה יגאל את בני ישראל מהגלות, צריכה להיות ההנחה הפשוטה ובשפה היום-יומית.

הרבי הוסיף ואמר, שאם עיתונאים יהודיים יכתבו אודות ביאת המשיח, הרי שגם מובילי דעת קהל גוים, ואלו השולטים בסדר היום העולמי יבינו שביאת המשיח זה דבר שצריך לתת אליו את תשומת הלב, לחשוב ולדבר אודותיו. ולעשות בענין, לדוגמה - להוסיף במעשים טובים, כל אחד ואחד לפי מעמדו ומצבו, בכדי להכין את סביבתו ואת העולם להגאולה השלימה.

בסוף השבוע האחרון, חלק מחזונו המיוחד של הרבי מליובאוויטש התגשם. ילדים וזקנים, יהודיים וגויים, אנשים ונשים, בעיתונים, ברדיו ובטלוויזיה - החלו לפתע לדבר אודות ביאת המשיח מיהו המשיח, מתי הוא יבוא, וכיצד הוא יוציא את העולם מהגלות ומהמצב הלא טוב בו נמצאים בני האדם.

ה'ניו יורק טיימס', העיתון הצרפתי 'לע-פיאגרא', העיתון

האיטלקי 'איול מאסאנג'רה', העיתון הספרדי 'לא טמפא', ואפילו העיתון הרוסי ורשתות הטלוויזיה שמיפן ועד בואנוס-אייירס. ה'ניו יורק פוסט', ה'דיליי ניוז', 'סי-בי-אס' 'אי-בי-סי', 'אן-בי-סי', 'סי-אן-אן', וכמעט הכל כלי התקשורת ניבטה התמונה תחתיה נרשמה המילה "משיח".

בשבוע האחרון הייתי בבית רפואה, ובאו לבקרני דוקטורים, דתיים ושאינם דתיים, יהודים, נוצרים ואפילו מוסלמים, ושאלו מה אני אומר על "תופעת המשיח".

נכנס לחדרי שבבית הרפואה 'מימוניס' ד"ר ליפשיץ, דוקטור צעיר, בעברו תלמיד בישיבת 'תורה ודעת', אברך נחמד שכיפה לראשו ו"שם שמים שגור בפיו", וכמסיח לפי תומו שאלני: "נו, מה אתה אומר אודות המשיח? זה נכון שהרבי מליובאוויטש יוכתר כמשיח?" דוקטור נוסף, שלמד בישיבת 'טלז' ובבלוטימור, רצה גם הוא לדעת מה יש לי להגיד אודות ביאת המשיח והתגלותו.

ורב בית הרפואה, הרב טוורסקי שאלני בדעת מי אני אוחז, האם כה"משיחיסטים", או כאלו שאומרים שהענין הוא רגיש ועדין ואסור לדבר עליו או לכתוב אודותיו.

הדוקטורים והרב לא היו יוצאים מן הכלל. קיבלתי טלפונים רבים מרבנים ומחנכים. חלקם הביעו שמחה וסימפטיה עם ליובאוויטש, וחלקם הביעו התנגדות לשיטה. חלקם דיברו באירוניה ולגלוג, ואחרים הביעו את הבנתם ואהבתם.

הצד השווה של כל אותם אנשים, שכולם דיבור אודות משיח. לפני שנה או שנתיים, אף אחד לא החשיב את ביאת המשיח כדבר שיש לדבר עליו ולעורר סביבו שיח. פתאום כעת, זקנים ונערים, חסידים וסתם אנשים שהגיעו לבקר חולים בבית הרפואה, כולם דיברו אודות ענין המשיח.

כן. הכל התחילו מדברים אודות ביאת המשיח. אני סבור, שזה דבר חידוש, וה'קרדיט' לכך הוא לחסידי ליובאוויטש ולרבם, שהציב שוב פעם על סדר היום ענין שהיה 'מצווה שכוחה' - כביאת המשיח. מהיום לא יהיה זה כעוד אגדה, כי אם אקטואלי ככשרות, שבת, חינוך וכאמונה שכך שהקב"ה ברא את השמים והארץ.

אני מאמין, שאלו ימות המשיח".

בשבועות שלאחר, התווסף מעל מדור שיחתו של הרבי "תורה דעגאנקען",

התואר 'מלך המשיח' לשמו של הרבי. תחת כותרת זו נתפרסמו שיחותיו של הרבי עד לסוף שנות הנו"ן.

בחודש הקיץ של אותה שנה, עלה ברעיונו של הרב שמריהו מטוסוב, לפרסם מודעה (ע"ד המודעות שביקש הרבי שיפרסמו לאחר מבצע אנטבה) ובה בקשה מרבנים לפסוק ולהכריע בשאלות בעניני משיח. הרב מטוסוב הביא את צילום המודעה אל מזכיר הרבי הרב קליין ע"ה, ואמר לו כי לא ידפיס את המודעה ללא אישורו של הרבי. הרב קליין נכנס אל חדרו הק' של הרבי עם המודעה, הקריא את המודעה בפני הרבי ואמר כי המודעה תתפרסם בעיתון ה"אלגעמיינער" רק עם אישור של הרבי. הרבי הנהן בראשו הק' לאות אישור.

הרב קליין הביא לר' שמריהו את תשובת הרבי בצירוף המלצה אישית, שיילך בזריזות ובחשאיית אל ר' גרשון בער, לפני שאי מי מהעסקנים שכנגד ישמע על דבר המודעה וידאג לטרפד את הפרסום...

במודעתו של הרב מטוסוב נרשם:

"מכתב גלוי לכל חשובי הרבנים, מורי ההוראה וגדולי ישראל מכל החוגים:

מעיקרי האמונה בביאת המשיח, שכל יהודי - איש ואישה - ללא חילוקים, חייב להאמין ולצפות - שמשיח יבוא היום?

זהו אמת שכל גדולי ישראל אומרים שלפי תורתנו הקדושה עומדים אנו כעת, בדורנו זה ובזמננו זה, על סף הגאולה השלימה, ותכף הולכים לבנין בית המקדש השלישי ומתקבצים לארצנו הקדושה?

מוטל חיוב על כל אחד לקרב את הגאולה ע"י משיח צדקנו?

נכון הוא ע"פ תורתנו הקדושה, שיש בימינו אלו ממש

ב"ה

אן אפענער בריוו צו אלע חשוב'ע רבנים, מורי הוראה און גדולי התורה פון אלע קרייזן

• איך די ערשטע אמונה ארום ביאת המשיח, וואס יעדער איד - מאן און ווייב - אן אויסנאם, דארף גלויבן און ווארען - אז משיח קומט היינטצוטאג.

• איך עס אמת אז אלע גדולי ישראל זאגן אז לויט אונדזער הייליגער תורה שטייען מיר איצט, אין אונדזער דור און אין איצטיקן טאמענט, ביים שווער פון דער גאולה השלימה, און מינים מאגד צום בנין בית המקדש השלישי און מקדש ה' אום צו אונדזער הייליק לאנד.

• לייבט א פלייסט ארום יעדן איינעם צו ערקלענערן די גאולה דורך משיח דיקט.

• איך עס אויסגעקלארט לויט תורתנו הקדושה, אז עס איז דא היינט - צו - מאנא נביא לויט כפ"י הנבואה.

• איך דאס ריכטיק אז דער לויבאוויששער רבי שליט"א איז א נביא.

• איך עס ריכטיק אז אין יעדן דור איז פאראן א צדיק וואס קען אנטפלעקט זיין און ווער דער דאזיקער צדיק און.

• איך עס אויסגעקלארט לויט דער תורה, דער ספס - דין פון הונדערטער רבנים, גווישן זיי אייך גדולי הפוסקים, אז דער לויבאוויששער רבי שליט"א איז יתמות גושיח.

• זיי אויך ווי אזא יעקנס מען וועגן דעם אלעס און דער הייליגער תורה, תורה שבכתב, און אין שום פוסקים און ספרי גדולי ישראל פון אלע דורות ביז אונדזער דור און זיי אויך דארף מען שילן וועגן דעם.

• צו דארף מען קלענערן און זיין גרויסן דער ענינים, און צו דען דארף אונדזער דנהגה און אויספירונג זיין אין איינלאנג מיט דעם.

• אויב ג - מיט מיט זיין גרויסן דער ווייזט אונדז אן קלאר די ריכטיקע ריכטונג אין דעם, און דאס איז איינשטימיק לויט תורתנו הקדושה, קען איינער אפוארפן אדער אינגארטן (ח"ו) אום די געשעענישן און די אנדערע זענען.

• מאן אייך, זינט און אלס, פונען אום די שאלות, און דורשט צו זיין דעם סבת, און דער עיקר זיי אויסצופירן די בונד און רצון פון חכמים, דערי בואה עולם.

Rabbi S. Matusof, 254 Kingston Ave., Apt. 141, Brooklyn, N.Y. 11217

הרב שמואל מוטוסוב

מכתבו של הרב מטוסוב

י"א ניסן - היה תהא שנת נפלאות גדולות
 די תולדותיו מון דער ישיבה קטנה מן אהל תורה שנקטע רעם
 ליובאוויטשער רבין - ביזן ארצות מלך העשית - שליט"א
 א תנהא לכבוד זיו, זמן הולדת דעם הינטיקן י"א ניסן
 צענדליקער טוונטער משניות, הונדערטער דפים גמרא
 און פרקי תנאי אויף אויסנווייניק

1	הואוויטשער רבין	1	הואוויטשער רבין
2	הואוויטשער רבין	2	הואוויטשער רבין
3	הואוויטשער רבין	3	הואוויטשער רבין
4	הואוויטשער רבין	4	הואוויטשער רבין
5	הואוויטשער רבין	5	הואוויטשער רבין
6	הואוויטשער רבין	6	הואוויטשער רבין
7	הואוויטשער רבין	7	הואוויטשער רבין
8	הואוויטשער רבין	8	הואוויטשער רבין
9	הואוויטשער רבין	9	הואוויטשער רבין
10	הואוויטשער רבין	10	הואוויטשער רבין
11	הואוויטשער רבין	11	הואוויטשער רבין
12	הואוויטשער רבין	12	הואוויטשער רבין
13	הואוויטשער רבין	13	הואוויטשער רבין
14	הואוויטשער רבין	14	הואוויטשער רבין
15	הואוויטשער רבין	15	הואוויטשער רבין
16	הואוויטשער רבין	16	הואוויטשער רבין
17	הואוויטשער רבין	17	הואוויטשער רבין
18	הואוויטשער רבין	18	הואוויטשער רבין
19	הואוויטשער רבין	19	הואוויטשער רבין
20	הואוויטשער רבין	20	הואוויטשער רבין
21	הואוויטשער רבין	21	הואוויטשער רבין
22	הואוויטשער רבין	22	הואוויטשער רבין
23	הואוויטשער רבין	23	הואוויטשער רבין
24	הואוויטשער רבין	24	הואוויטשער רבין
25	הואוויטשער רבין	25	הואוויטשער רבין
26	הואוויטשער רבין	26	הואוויטשער רבין
27	הואוויטשער רבין	27	הואוויטשער רבין
28	הואוויטשער רבין	28	הואוויטשער רבין
29	הואוויטשער רבין	29	הואוויטשער רבין
30	הואוויטשער רבין	30	הואוויטשער רבין
31	הואוויטשער רבין	31	הואוויטשער רבין
32	הואוויטשער רבין	32	הואוויטשער רבין
33	הואוויטשער רבין	33	הואוויטשער רבין
34	הואוויטשער רבין	34	הואוויטשער רבין
35	הואוויטשער רבין	35	הואוויטשער רבין
36	הואוויטשער רבין	36	הואוויטשער רבין
37	הואוויטשער רבין	37	הואוויטשער רבין
38	הואוויטשער רבין	38	הואוויטשער רבין
39	הואוויטשער רבין	39	הואוויטשער רבין
40	הואוויטשער רבין	40	הואוויטשער רבין
41	הואוויטשער רבין	41	הואוויטשער רבין
42	הואוויטשער רבין	42	הואוויטשער רבין
43	הואוויטשער רבין	43	הואוויטשער רבין
44	הואוויטשער רבין	44	הואוויטשער רבין
45	הואוויטשער רבין	45	הואוויטשער רבין
46	הואוויטשער רבין	46	הואוויטשער רבין
47	הואוויטשער רבין	47	הואוויטשער רבין
48	הואוויטשער רבין	48	הואוויטשער רבין
49	הואוויטשער רבין	49	הואוויטשער רבין
50	הואוויטשער רבין	50	הואוויטשער רבין

**די הנהגה פון דער ישיבה און די ראשי ישיבות, משפיעים און מלמדים ווימשען דעם יב"ן
 גיט"א א רמאה שלמה חינך ומיד משא און ער זאל מארד' ימים זין און בקרוב פירן אנו
 אן נאנץ כלל ישראל אין דער נאוהה שנמה**

מודעה ע"ד מתנת תלמידי 'אהלי תורה' לרבי • י"א ניסן תשנ"ג

נביא - לפי כללי הנבואה?

הנכון הוא שהרבי מליובאוויטש הוא נביא?

האמת שבכל דור ישנו צדיק שיכול להתגלות בתור מלך המשיח ולהוציא את כל היהודים מהגלות, וניתן לשער מיהו אותו צדיק? אפשרי על פי תורתנו הקדושה, פסק הדין של מאות רבנים, ביניהם גדולי הפוסקים, שהרבי מליובאוויטש הוא "בחזקת משיח"?

מה והיכן נכתב ונלמד אודות כך בתורתנו הקדושה, תורה שבכתב, בש"ס ובפוסקים ובספרי גדולי ישראל שבכל הדורות עד לדורנו אנו, ומה צריכים לחוש לגבי כך?

האם צריך ללמוד בתורה את אותם ענינים, וכיצד צריכה להיות הנהגתו בשייכות עם זה?

אם הקב"ה בחסדו הגדול מראה לנו בבחירות לנו בהכונה הראויה בזה, וזה מתאים לפי תורתנו הק', יכול אי מי לדחות או להכחיש (ח"ו) את הנרמז בזה, ואת המקרה הזה?

אנא יהודים, צעירים ומבוגרים. שאלו שאלות אלו, ודרשו לדעת את האמת, ובעיקר איך להתנהג ולבצע את כוונתו ורצונו של הקב"ה, בורא העולם.

'אלו דמעות שמחה'

ר' יהושע פינסון, גבאי בית הכנסת המרכזי של ליובאוויטש - 770 איסטערן פארקווי שבברוקלין, עמד ליד ארון הקודש הגדול שבהיכל, וכשדמעות בעיניו תיאר כיצד אלפי חסידי ליובאוויטש מכל קצוות תבל זרמו כאחד לשכונת קראון הייטס, מתוך רצון 'לחטוף' מבט על הרבי מליובאוויטש.

"מאז שהרבי - שיהיה בריא - נראה לראשונה בגלוי בראש השנה, לא מפסיקה הנהירה של צעירים וזקנים, אנשים נשים ואפילו טף. מידי דקה עוד מונית או מכונית גדולה ניצבת אל מול '770', וממנה יוצאים יהודים ומזוודותיהם. זהו קידוש ה' גדול ביותר". חותם ר' יהושע פינסון, ופורץ שוב בבכי.

שאלתי את ר' יהושע מדוע הוא בוכה כאשר הוא מדבר אודות החסידים שלא פוסקים מלהגיע ולהיות עם הרבי מליובאוויטש?

הוא ענני, שדמעותיו הן דמעות שמחה. הוא אינו מצליח להתאפק ורגשותיו אינם מרוסנים כאשר הוא רואה כיצד הקהל אינו פוסק מלזרום הנה.

כאשר ר' יהושע תיאר בהתרגשות ובדמעות כיצד חסידי ליובאוויטש לא מפסיקים מלהגיע אל בית המדרש הגדול שבצומת איסטערן פארקווי וקינגסטון, בנו - ר' נחום פינסון, עומד לצדנו ומהנהן בראשו. ר' נחום מעיר, שהקהל "כמה לראות את הרבי, להיות עם הרבי, וזכה לכך שהרבי ייבט ב'ם' האנושי שבבית המדרש הגדול".

כבר חלפו מעל שמונה חודשים מאז ה'סטרוק' שאירע בציון של חותנו - רבי יוסף יצחק שניאורסון זצ"ל. מאז ספון הרבי מליובאוויטש לבדו בחדר העבודה שלו. רק למזכיריו, חבר הרופאים ומשמשים בודדים יש גישה פיזית אל הרבי. קהל החסידים הרחב היה לגמרי מנותק פיזית מהרבי שלהם, ולריבוי החסידים - במהלך החדשים בהם לא חש הרבי בטוב - לא היתה כל אפשרות לראות את מנהיגם. לכן, כאשר הרבי נגלה אליהם, כאשר ראו את מבטו דרך חלונותיו של חדר מיוחד, שנבנה במרומי אולם בית המדרש, זה גרם להתעוררות מיוחדת בקרב קהל חסידי ליובאוויטש, וחב'דניקים מכל העולם גמרו בנפשם כי הם חייבים להיות ב'770', בכדי לראות את הרבי, אותו לא ראו מאז שנחסרה בבריאותו.

יידאו ותמונות

מיד לאחר שהרבי מליובאוויטש נראה בגלוי, ר' חיים ברוך הלבפשטאם ראה לנכון לצלם תמונות של הרבי. ובהרף-עיין הוא מכר אלפי עותקים של התמונות. ניתן לראות בהם את הרבי בכל הנהגותיו ותנועותיו. הרבי יצא לא

רק בשביל להתפלל ולשמוע קריאת התורה, אלא גם ל'ראלי' - כינוס של אלפי ילדים, שהתכנסו ב'770' בחול המועד סוכות, ולכינוס נשים - גם הוא בחול המועד סוכות, בבית המדרש הגדול.

צלמים נדחפו בשביל לחטוף תמונה של הרבי מליובאוויטש ולמכרה לאלפי האורחים שהגיעו אל הרבי ליום-טוב.

אחד מהצלמים הוא אלי יונה, שמזה שבועות מוכר את תמונות מצלמתו לשמואל שמואלי, העורך של השבועון "ישראל שלנו" - שיו"ל בעברית. שמואלי החליט להוציא מהדורה מיוחדת של עיתונו, כשבעמוד הראשון תמונה צבעונית של הרבי מליובאוויטש. העורך העמיד את ילדיו ברחובות קראון הייטס בשביל שימכרו את המהדורה המיוחדת של "ישראל שלנו". שתי דולרים לגליון.

שמואל שמואלי אמר, שבנו - גבריאל (גבי), מכר לערך 600 עיתונים עם תמונתו של הרבי מליובאוויטש.

שמחת תורה עם הרבי מליובאוויטש

שמואל שמואלי טען בפני, שההוצאה המיוחדת של עיתונו עם התמונה של הרבי מליובאוויטש, היא מהדורה לאספנים "מביני ענין", בשביל אנשים שמעוניינים שברשותם יהיה תיעוד היסטורי ותמונה נדירה של הרבי מליובאוויטש, שנראה בגלוי לאחר כה הרבה חדשים של התבודדות מוחלטת, בהם הוא לא היה בקו הבריאות והיה מנוע מלהתראות ולהתוועד עם הקהל, מלחלק דולרים מדי יום ראשון, ושאר החלוקות הנדיבות, אם זו חלוקת לעקאח בערב יום הכיפורים והושענה רבה, ארבעת המינים, ושאר הפעולות.

הקפות אצל הרבי מליובאוויטש

ביום ראשון, הושענה רבה, לאחר התפילה, בחורים ואברכים בנו "פירמידות" משולחנות ובימות. וכן חדרון מיוחד, בו יישב הרבי מליובאוויטש יחד עם מקורביו בעת ההקפות של שמיני עצרת ושמחת תורה.

במשך כל אותו היום הקהל זרם הנה מכל רוחות השמים. מוניות ורכבים לא פסקו מלפרוק אנשים ומטענם. חיש קל נפוצה לה השמועה שהרבי מליובאוויטש יצא ויגלה, וחסידי חב"ד מקרוב ומרחוק ראו לעצמם חובה להגיע לשמחת תורה אל הרבי.

בהושענה רבה, הגבאי הרב זאב כ"ץ והרב משה קוטלרסקי חילקו כרטיסים מיוחדים, שניתנו לאנשים אותם כיבדו בספר תורה בהקפות. הם גם אמרו, שהמוזמנים יוכלו להכנס אל בית המדרש הענקי דרך דלת צדדית שביוניון

סטריט.

סביב השעה 7 בערב, 770 נראה כים של אנשים. הערכות המשטרה, שמספרם של הגברים לבד הוא בסביבות העשר אלף. יחד עם הילדים, נשים וילדות שבעזרת הנשים, מספר האנשים גדול בהרבה.

בשעה 6:45 כבר סיימו להתפלל מעריב, והחלו ההכנות להקפות. בזאל הענק מורגשת התעוררות והתלהבות מיוחדת. כאשר הרבי מליובאוויטש נגלה לכולם. מוקף במזכיריו ובאנשי בית הכנסת, לא חדלה השירה של "יחי".

דמעות נשפכו מעיניהם של זקני החסידים וילדים צעירים. לא בגלל הלחץ, הדחיפות והצפיפות המבהילה שבבית הכנסת, אלא דמעות של שמחה. שאחרי כל כך הרבה שבועות וחדשים בהם לא חש הרבי מליובאוויטש בטוב, הם זוכים לראות לא רק את פניו של מנהיגם - שהאירו וקרנו, אלא גם לראות כיצד הוא מתנועע ומעודד בידו השמאלית ובתנועות ראשו, לשיר ולרקוד, כמו בזמנים הטובים, לפני ה'סטרוק'.

הכתבה כפי שפורסמה בה'אלגעמיינער'

לפני ההקפות אברכים התווכחו האם הרבי יהיה עם הקהל שלוש דקות, חמש דקות או אפילו עשר. אך מה שקרה, ומה שרבים החשיבו לנס הוא, שהרבי מליובאוויטש נשאר עם הקהל למעלה משעה. כולם יכלו לראות בברור כיצד אומר הוא את פסוקי ההקפות ו"אתה הבראת", הנוסח הארוך של הפסוקים, וכיצד הוא עונה "אמן" על הקדישים והברכות השונות שהוא שמע הן מהכהנים, וכן מסתם אנשים שצעקו "שהרבי יהיה בריא, ושיהיה לו רפואה שלימה בקרוב ממש".

הקהל גם נכנס לאקסטזה כאשר הרבי נקרא ל"חתן בראשית". אמר את הברכות ונשק לספר התורה. בחדרו של הרבי שבמרומי בית הכנסת העמידו שולחן מיוחד, עליו פרסו פרוכת מיוחדת, ושם קראו בתורה.

השיא של האקסטזה הגיע בעת ההקפות ביום שמחת תורה, כאשר הרבי מליובאוויטש שהה עם הקהל למעלה משעתיים, והלהיב את אלפי המתכנסים בתנועותיו - שקראו לחזק את ריקוד ושירת ניגון שמחת תורה המסורתית.

שאלתי את ר' יהודה קרינסקי, אחד מהמזכירים של הרבי מליובאוויטש, בכמה הוא משער את מספר האנשים שבבית הכנסת, הוא ענה: "עשר אלף". הרב ד"ר ניסן מינדל, גם הוא מחברי המזכירות של הרבי מליובאוויטש, העריך את מספר האנשים בשבע אלף. הגביר והנדבן שממלבורן, אוסטרליה, הרב יוסף יצחק גוטניק - שקנה את הזכות להגיש את ספר התורה לרבי - אמר לי, שהוא מאמין שבבית הכנסת ישנם עשרים וחמש אלף איש.

חבר הכנסת הרב יוסף בא-גד אמר, שאין זה חשוב מה מספר האנשים שנמצאים בבית הכנסת, אבל כן חשוב לראות את עיניהם, את ההתקשרות שלהם לרבי מליובאוויטש. "מי שלא ראה שמחה זו, לא ראה שמחה מימיו", מעיר הרב בא-גד.

הרב יוסף יצחק גוטניק גם קבע מזווה בחדר המיוחד, שנבנה במיוחד בשביל הרבי מליובאוויטש. "בשבילי, זוהי זכות מיוחדת", מדגיש הגביר מאוסטרליה.

כשר' בערקע וולף, מהעסקנים החשובים של מוסדות ליובאוויטש, שמע כיצד הרב בא-גד מדבר בהתפעלות אודות שמחת תורה בליובאוויטש, הוא התלוצץ, שרק בשל כך מגיע לו להיות שר החינוך של ישראל. הרב שמואל חפר, מנהל הסמינר לבנות 'בית רבקה' שבכפר חב"ד הוסיף: "לפחות מגיע לו להיות סגן שר החינוך". ובערקע וואלף ממשיך ומתלוצץ: "הרב חפר אומר זאת, כיוון שהוא רוצה להיות שר החינוך של ישראל .".

הכנות לשמחת-תורה תשנ"ג

